

ELŐFIZETES

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
6-hatásos petít eor egyszer 20 fl.
minden sávvelekezénel 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
postak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

POSZTERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, február 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Interpelláció a margitszigeti botrányról.
- Csalással vádolják a játékbank kijárót.
- Vörös könyv a román tárgyalásokról.
- A belügyminiszter az ellenzékről.
- Akit magyarsága miatt inzultáltak.
- A drága fogyasztási adóhivatal.
- Aradi fiatal leányok kísértője.
- Aradi lakások foszicigatója.
- Letartóztatott postacsallók.
- Elmebajos tanár.
- Tarkaságok.

A kormány napja.

Arad, február 18.

A viharrendezők már nem tudnak sikerhez jutni. Ma a képviselőházban, az ellenzéki bekonferálás szerint elsőrendű viharnek kellett volna lenni, bombát jelentő, többséget repesztő interpellációkkal, az elnökséget ostromló bizalmatlansági vitával. E helyett a Háznak nemcsak sima ülése volt, a melyet az agyonra koptatott, mindig egyforma kótára járó izetlenkedések se tudtak szenvedelmessé tenni, — de az ellenzéki sikerek helyett a kormány maradt felül; a beharangozott botrányok napja helyett a kormány két tagjának jelentős nyilatkozatai következtek be, amelyek hatása előtt az ellenzéknek is el kellett némulni.

Annak a szertelen ferdtetésnek, a melylyel az ellenzék politikusai a választókerületek beosztását fogadták, Sándor János belügyminiszter szállította le az értékét. A kerületek újbe-

osztására ráfogták, hogy a nemzetiségeknek kedvez (és ezt ma is erősíteni próbálták, a mikor már hivatalosan közzétették, hogy a román béketárgyalások meghiusultak, mert a románok sokkal kevesebbet kaphathattak, mint a mire étvágyuk volt,) bele próbálták magyarázni, hogy a mai többség választási kilátásait igyekszik erősíteni — és így tovább. Sándor János a vádakkal szemben — Jüsth Gyulát és Andrassy grófot hozta fel koronatanakul, a kik annak idején, a választói reformmal foglalkozva, szintén szükségesnek tartották a kerületek új beosztását; oly beosztását, a melylyel ők a radikalizmus tulságos térhódítását akarták megelőzni, kikerülni. Ebben a dologban az ellenzék a számtalanszor elkövetett következetlenséghez tér vissza; amit szabad volt a koalíciónak, azt nem szabad a munkapártnak, ami ott és akkor hazafias erény volt, az itt nemzetáruló bűn. Nekik szabad lett volna a kerületeket akárhogyan kikerekíteni, földarabolni, megosztani, mihelyt a munkapárt teszi, elébe állanak egyetlen parlamenti fegyverükkel, a botrányrendezéssel. Sándor János komoly, nemes hevülettel mondott beszédében csoportosította azokat a magasabb, a nemzet egész jövőjére kiható szempontokat, amelyeket a kormány a választókerületek új beosztásánál követett, és amelyek nyugodtabbá teszik az átmenetet, amely a politikai életre a választói reform ér-

vénybe lépésével vár. Ezekkel a jelentős érvekkel szemben elhallgatott a szajkó-módra folytatott izetlenkedés, amelylyel az ellenzék úgy látszik, a komoly vitákhoz való készséget akarja pótolni.

Másik kiemelkedő mozzanata volt a képviselőháznak Harkányi János kereskedelmi miniszter nyilatkozata, a ki Rakovszky Istvánnak válaszolva kijelentette, hogy a tilalmat, a mely egyes újságok pályaudvari elárusítására vonatkozik, be fogja szüntetni. A pályaudvari újságárusításnak ilyen korlátozása még az előző kormány idejéről maradt és arra a precedenst a koalíciós kormány teremtette meg. Mi mindakét alkalommal helytelennek és igazi jog híján levőnek mondtuk az ily rendelkezést, amely a sajtó szabadságát igyekszik megkötni, bírói beavatkozás nélkül, az államhatalom olyan eszközének alkalmazásával, amelynek a sajtó dolgában semmi illetékessége nincsen. A tilalom megszüntetésének nem annyira az érdekelt ellenzéki lapok (a melyek a tilalmat reklámot hozó töviskoszorúként mutogatták) hanem ép a kormány hívei örülhetnek legjobban, mert az a kormány jogtiszteletéről tesz bizonyosságot, — és mert annak szándékai, becsületes törekvései annyira tisztán állanak a nemzet többsége, közvéleménye előtt, hogy az ellenzéki áskálódások, tollhadjáratok semminő tultengéséül nem kell tartania.

Az első szekunda.

Irta: Kanizsai Ferenc.

Félig fantasztikus, de egészen igaz történet ez, hölgyeim és uraim, mely ott kezdődik, hogy két felnőtt gyerek bolondozott egy egészen piciny gyerekkel, aki hirtelen, csudamódon származott közéjük. Ahogy az apróság a bölcsőben szendergett, kacagtatóan komoly kis pofával és cseresznye-ajkát csücsörítve, az anyja megállapította, hogy ez nem is olyan baba, mint a többi baba:

— Egészen olyan, mint te, Károly! — mondta az urának. — Nézd ezt a férfias szigorúságot a homlokán; és nézd csak, álmában, hogy mozog a kis ajka, mintha szivaroznék. Most, nini, mintha a füstöt fujná...

és igazán, a fiúcskán így álmában embernyi emberség komolyodott; de viszont a szülők váltak gyermekké. Ezek a finom visszahatások hónapról-hónapra kiegészültek; Károlyka utánozta a szüleit, ők pedig őt. Károlyka igyekezett eltanulni a szülők beszédjét, szavuk hangzását, ők viszont akárhányszor maguk közt is, a trónörökös nyelvén gagyogtak. Bolondultak a fiúért.

Es természetesen elhatározták, hogy ideális embert nevelnek belőle. Hőst, önfeláldozót, bölcsőt, okosat; művészt és kereskedőt; acélidegzetűt és bátor szívűt, ám minden elvontságok iránt is érzékenyet: tudni fogja nem csak a consecutio temporumot; de azt is, hogyan lehet egy fél óra alatt tízezer koronát keresni búzán, vagy kukoricán, anélkül, hogy a buza, vagy kukorica megvolna. Versekét és

drámákat fog irni a fiú, de — magától értetődik — angolul, németül és franciául: közben pedig ráér huszártiszt lenni, miniszter lenni és egy óriási áruház tulajdonosa lenni.

Nos, ami az angol, a francia, meg a német beszédet illeti, meg kell hagyni, hogy Károlyka e tekintetben, legalább eleinte, hátrázott rátermettséget árult el. Körülbelül husz hónapos koráig ugyanazon a nemzetközi nyelven társalgott, mint Britanniában. Itáliában, vagy Németországban levő kollegái. Kétségtelen, hogy eddig az ideig akármelyik hasonló koru párisi, berlini, vagy londoni fiúcskával el tudott volna beszélgetni, beható tárgyalást folytatva az őket érdeklő ügyekről. Hanem, amikor husz hónapos elmúlt, egyszeriben soviniszta magyarrá vált.

Ez egy estén derült ki. Már elmúlt tíz óra, de még mindig nem akart elaludni. Az anyja tologatta a kocsiját:

— Hajcsi, kispockom, hajcsi. Már mindenki alszik. A képeskönyv is alszik. Maczkó Muki is alszik. A kutya is alszik. Mindenki alszik, csak te nem alszol. Elalszol rögtön, te haszontalan!

A kis ember felült a kocsiban és így szólt:

— Olyan nincs!
Majd megették. És miután össze-vissza csókoltak, az apja elővett egy vastag, ezüstkapcsos könyvet (cifra betűkkel rajta a cím: „Károlyka története”) és beirta a következőket:

— Először megszólalt értelmes szóval, május 17-én, este 10 óra 32 perckor, 20 hó-

napos, 12 napos korában és ezt mondta: Olyan nincs!”

Ettől kezdve rohamosan bővült a fiú szókincse. Már nem értették volna meg az angol kollégák. Már csak magyarul beszélt, szittya tősgyökerességgel.

Az ezüstkapcsos könyvben sok fontos följegyzés volt már. Kezdődött a születés, meg a keresztelő dátumának bejegyzésével. És nem hiányzott az első mosoly, az első cipőcske, az első fog napjának, sőt órájának és percének megörökítése. Aztán meg az elválasztás. (Hohó! A szabadelvű párt bukása óta ilyen viharos választást nem ért még az ország.) Továbbá: a csuszkalás, a négykézláb mászkálás, majd a két lábón való dőcögés. Az ötödik fog. Az első játékszer. Az első husleves, választás után. És persze, hogyan tetszett neki az első karácsonyfa? Hogy örült, hogyan repesett?

A szülők azt határozták ugyanis, hogy ezt a naplót pontosan vezetik, amíg csak Károlykából Károly nem válik, illetve addig a napig, amelyen megnősül. És aztán a teleirt naplót odaadják Károlyka feleségének. Hadd ismerje meg az urát és — ha kedve tartja — folytassa a bejegyzéseket: Az első összejáratás, az első lumpolás, stb.

Mert igen a szülők (ezek a nagy gyerekek) már a Károlyka házasságának ügyével is foglalkoztak, amikor hiszen még a majdani vőlegény egyelőre oldalgombolós bugyogót, ebédnél pedig viaszkosvászon-szakállkát viselt, a levest a pohárból ette, valamint a húst is, ellenben meggymártással törülközött. („Jaj, csak jó felesége legyen neki. Csak szeressék

A belügyminiszter az ellenzék választójogi álláspontjáról.

(A képviselőház ülése.)

Távirati tudósítás.

Budapest, február 19.

A képviselőház ma folytatta a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A vita egészen normális mederben folyt. Az első felszólaló a munkapárti Simonsits Elemér volt, majd ellenzékiek támadták a javaslatot. Sándor János belügyminiszter felelt meg az ellenzékieknek és szembeállította azokat az éles ellentéteket, amelyek a választójogi tekintetében ma is fennállanak az egyes ellenzéki vezérek között.

Az ülés végét interpellációk élénkítették.

(Vannak-e rejtett célok?)

Beöthy Pál háromnegyed tizenegy órakor nyitja meg az ülést.

Elnök kijelenti a Háznak, hogy Justh János és Zichy Aladár gróf kizáratásának ideje a mai napon letelt.

Tisza István gróf miniszterelnök betejeszti a kormány 1912. évi működéséről szóló jelentését.

A Ház ezután áttér a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Simonsits Elemér az első szónok, aki Mezőssy Béla tegnapi beszédével polemizál. Az ellenzéknek szokása, ugymond, hogy nagyon szeret másoknak orvosságot ajánlani, de maga nem veszi be. Az ellenzék azt kívánja, hogy tartsa szem előtt a következő főelveket: *honeste vivere*. (Nagy zaj balról.)

Ráth Endre: Tessék rendreutasítani!

Elnök Ráth Endrét rendreutasítja.

Ráth Endre: *Honeste vivere* annyit tesz, mint tisztességesen élni!

Elnök ismételt rendreutasítja Ráth Endrét.

Simonsits Elemér: *Neminem laedere*... azaz az ellenzék ne sértegetse folyton a kormányt és a többséget. Az ellenzék itt bírói ítéletre hivatkozik. A többség is bírói ítéletre hivatkozik, még pedig a legfőbb bírónak, a népnek ítéletére, a mely az ellenzékkel szemben a többségnek adott igazat. Egy javaslatról nem lehet azt állítani, hogy annak rejtett céljai vannak. A kritika, a mit a javaslattal szem-

ben alkalmaznak, igazságtalan. Természetesnek tartja azt is, hogy a közvélemény bizonyos aggodalmakkal fogadta a javaslatot, ennek azonban nem a kormány iránt való bizalmatlanság az oka. A javaslatot készséggel megszávalva. (Zajos éljenzés és taps a jobboldalon.)

(Főlöszleges a bírálattal!)

Rakovszky István: Bármennyire kecsesgató is, hogy részletesen foglalkozzék előtte szólott képviselő tanácsával, hogy az ellenzék éljen tisztességesen, nem foglalkozik ezzel, csak azt ajánlja neki, hogy menjen át az Alkotmány-utca és győződjék meg róla, hogy a bíróság ott mit mondott a tisztességes életmódról. (Taps a baloldalon.) Beszédében kizáróan a napirenden lévő javaslattal kíván foglalkozni. Ha a választójogi egészen ideális volna, akkor is értékét vesztené, ha a kerületek beosztása el volna hibázva. A jelen javaslatban pedig oly sok a hiba, a hézag, a mulasztás, hogy egy hosszú vitának bő anyagot nyújtana. A bővebb, mélyreható bírálat azok után, amiket az ellenzék már tegnap elmondott, egészen fölöszleges is, annál is inkább, mert a kapacitásnak minden lehetősége ki van zárva.

A javaslatnak legfőbb hibája, hogy a belügyminiszter a javaslatban mindent elmulasztott, vagy mindent megtett arra nézve, hogy ebben az országban a magyar hegemonia megszűnjék. A javaslat szerkesztésében az osztrák példát követték, ahol mesterséges eszközökkel is akarják a német hegemoniát föntartani. Ezért kombinálták, a választói jogosultság megállapításánál az értelmi és adócenzust. Így történhetett, hogy Alsó-Ausztria több képviselőt választ, mint a sokkal nagyobb és sokkal gazdagabb Csehország. Epen ilyen mesterséggel tartották fenn a lengyel szupremáciát a ruténnel szemben Galiciában. A választói jog föltételeinek mesterséges kombinálását azonban nálunk nem a magyarság, hanem a nemzetiség számára használták föl.

(A miniszter válasza.)

Sándor János belügyminiszter: Az előttem szóló tisztelt szónok ur azt mondta, hogy a szőnyegen levő javaslat hosszú vitára ad alkalmat. Legyen szerencsénk hozzá. Szívesen álljuk a vitát.

Felkiáltások balról: Gerő nélkül!

Szmrecsányi György: Ugy mint a sajátóvitát.

Sándor János: Ugy amint szívesen hallgattam Rakovszky képviselő urnak az általános választójogi elleni filppikáját...

Szmrecsányi György: A Kristóffy ellen harcolt.

Sándor János: Én nem kívánom a javaslatban a magyarság hegemoniáját csak annyira biztosítani, mint az osztrákok az ő javaslatukban a németiség hegemoniáját. Be akarom bizonyítani azt, hogy az ellenzék felfogása téves, és hogy mi igenis biztosítottuk a magyarság szupremáciáját és az intelligencia túlsúlyát úgy az anyagi választói jogban, mint az új beosztásban. Kiindulási pontunk az volt, hogy biztosítjuk a magyar szupremáciát. A kerületek jövőre szóló hatása eldől már a választói reformban. Ott dől el a nemzetiségi kérdés és a szociális kérdéseknek is az a súlypontja. A választói jog kiterjesztésénél elmentünk a végső határig. Tovább nem lett volna szabad elmennünk.

Fráter Loránd: A harmincéves korhatárig.

Sándor János: Az általános választói jog hatását nem lehet semmiféle beosztással ellensúlyozni. Felolvassa Justh Gyula egy régebbi beszédét, aki a kerületi beosztásban akarta megvédeni a magyarság szupremáciáját.

Felkiáltások balról: Hát mit bizonyít ez? Hol a leleplezés?

Sándor János: Csak azt akartam ezzel igazolni, hogy igenis az ellenzék veszedelmet látott az általános választói jogban s annak káros hatását a kerületi beosztással akarta ellensúlyozni.

— A kerületek száma ugysis tulsok, a szaporítás csak aránytalanságokat szülne, de különben sem volna hely ebben a Házban több képviselő részére. (Derűtség). A javaslat szerint 41.764, illetve 4220 választóra jut egy kerület. A magyar kerületek negyvennel szaporodtak, a németek megtartották birtokállományukat. Eddig negyven kerületben voltak a románok többségben, ezután csak huszonhétben lesznek. Három magyar-német és négy német-magyar kerületben biztosítottak látszik a magyarság többsége. Mezőssy azt mondta, hogy egy egész világ választ el bennünket. Nem is oly régen volt, amikor a választójogi kérdésében nem volt különbség köztünk. En ott állok ma is, ahol álltam.

Sándor János ezután azzal fejezte be beszédét, hogy a kerületi beosztásról szóló törvényt ugyanazok az elvek dominálják, mint a választójogi törvényt. Kérte ezután a javaslat elfogadását.

Rakovszky István félreértett szavait magyarázta.

Az elnök két órakor egy órai szünetet rendelt el.

egymást. Istenem, a szívem megszakad, ha egyszer majd végleg eltávozik hazulról és a feleségét jobban fogja szeretni, mint az anyját, meg az apját.")

És ahogyan Károlyka növekedett, egyre bőszesebb lett a napló tartalma. Amikor irni tanult és szarkaláb betűkkel le tudta írni: „Apa, anya”, — ezt a két szót neki magának kellett a naplóban megörökíteni. Később is többször elfordult, hogy egyes eseményeket sajátkezűleg kellett bejegyeznie. Az apja, aki a nevelés terén csodát és művészetet akart elérvegni (kétségkívül, mert ő is, mint minden szülő, a gyermekében óhajtott megvalósulva látni azokat a reményeket, melyekről neki magának lassanként le-le kellett mondania), ezt a naplót fiával szemben a fegyelem eszközül próbálta használni és gyakran mondogatta neki:

— Ha jól teszel: bejegyzem. Ha rosszat teszel: azt is. Én nagyon szeretlek és könnyen megbocsátok neked, kivált, ha megérdemled; de azt, ha rossz voltál, ebből a kapesos vastag könyvből a kis macska sem kaparja ki. Ezt a könyvet, amikor éjszaka alszunk, a Jézuska titokban megnézi.

Karesi ekkor még csak az első elemi iskolába járt. Baj nem volt vele, mert a betűvetés elemeit jóformán megtanulta már előbb odahaza, különféle praktikus ábécékönyvekből és összerakós kocka játékokból. Úres volt a ház, amikor Karesi az iskolában tartózkodott. A szülei ilyenkor elgondolkoztak.

— Bizony már diák-fiam van! — mondta könyök közt mosolyogva az anyja.

És most kezdett csak igazán rajongani a gyerekekért.

— Nemsokára már, képzeld gimnázista lesz belőle! — tündött az anyja.

Mire apja büszkén jegyezte meg:

— Igen és latint fog tanulni. Latint. Az aranyos!

— Már szinte látom, amint takaros feketebársony ruháskában fog ballagni a gimnáziumba, hóg alatt a rajztáblával.

— Tévedsz, anyuka. Az én fiam nem hallgatni fog. Hanem futni, szaladgálni, rohanni, mint a csikó. Az utcán a léniával verekedni fog. És bársony-ruháskájáról hiányoznak a gombok, mert pajtásaival a pitykészás című szerenesejátékot fogja üzni és ezen a hárdjátékon elvesziti a gombjait. En legalább olyan voltam. Nálam nagyobb csirkefogó nem volt a gimnáziumban. Azt akarom, hogy a fiam is olyan legyen... Nem kell nekem a tiszta kitűnő bizonyítvány. Csak épen, hogy meg ne bukjak. Az iskola, az iskola! Sok fölöszleges dolgot tanítanak ottan. Legyen az én fiam a latinból elégséges, de a tornából kitűnő. Tudjon vivni, tudjon táncolni, uszni, lovagolni, labdázni.

— De hát akkor nem lesz belőle miniszter!

— Nem lesz? Miért nem? A politika, az más. A politikában a bátor, egészséges, erős és ügyes férfiak érvényesülnek. A politika olyan, mint az asszony. Nyápic legények, könyvmolyok és filozopterek rá se gondoljanak. Mondok valamit, asszony. Tudod-e, mire fogom még a fiamat megtanítani? A kártyára. Igen, a kártyára. Jó azt idejekorán érteni. A kártya olyan, mint a zene. Fiatal korában kell hozzálátani a megtanuláshoz, mert később hiányzik a gyermeki fogékonyság; és az ujjak, amelyek közé már főzőkanál vagy kalapács illik, gé-

beredve és temhe lustasággal esetlenek-botlanak a klaviaturán, vagy a hegedű kifeszített hurjain. Kártyában és zenében ezért sok a műkedvelő, de kevés a virtuóz. Nem is várok sokáig. Maholnap hozzálátok és boldog leszek abban az órában, amikor a fiam az első játszmát megnyeri velem szemben.

— De egyelőre, mégis az iskola a fontos, a gimnázium...

— Csacsit! Nevetni fogok, kacagni fogok, amikor a gyerek az első szekundát kapja. Meg fogom ölelni, meg fogom csókolni és megrázom a kezét: „Az én fiam vagy!” Gondold csak végig, asszony, a nagyszerű tavaszi jelenetet. A kis öreg a gimnáziumból hazajövet, leül velünk az asztalhoz ebédelni. A mások fecsegő ajkák most néma szomorúságban görbülnek lefelé. „Mi baj fiacskám?” fogom kérdezni. És ő, mert őszintének neveltem habozás nélkül bevallja, hogy nem tudta a latin leckét és a tanár ur e miatt egy kövér szekundát jegyzett be a noteszébe a neve mellé.

— És te ekkor a fiadnak gratulálni fogsz és biztatod, hogy csak rajta, ne tanuljon?

— Azt épen nem teszem. Nevetni, kacagni a másik szobában fogok. De mindenestre megnyugtatom a lelkét, hogy ne busuljon, hiszen ha tanul, kijavíthatja a szekundát... De nem erről van szó. Hanem arról, hogy milyen bájos, milyen aranyos nap lesz, amikor a gimnázista fiam elcsipi az első szekundát. Mert csak akkor válik igazi diákká. Ertesz? A ceupa kitűnő diák nem jó matéria. Nem az életnek való; és távolról sem bizonyos, hogy több esze van, mint a kevésbé jó diáknak.

A házaspár így egyezett meg abban, hogy a leendő gimnázistának első szekundáját voltaképpen örömmel kell majd fogadni.

(Megszakítják a vitát.)

Szünet után háromnegyed háromkor nyitotta meg Lázár István gróf alelnök az ülést. Desbordes Ernő volt az első szónok, aki kijelentette, hogy nagy aggodalommal nézett a választókerületek új beosztása elé, az a javaslat azonban, amelyet a kormány beterjesztett, teljesen meggyűntatta.

Felkiáltások baloldaról: Mindjárt gondoltuk.

Utána Szabó István gazdapárti szólalt fel, aki polemizált Desbordes Ernő fejtegetéseivel, majd kijelentette, hogy a választókerületek beosztásáról szóló törvényjavaslat folyamánya a választójogi reformnak és mindakettő egyformán rossz.

Szabó István után Cserny Károly, majd Holló Lajos szólalt a javaslatához. Az utóbbi felszólalásában kifejtette, hogy kulturnép még eddig sohasem adott példát rá, hogy legnagyobb nemzeti biztositékait saját gyermekei által tétetű szét.

A Ház a vitát ezután félbeszakította.

(Bizalmatlansági indítvány.)

Elnök jelentette, hogy Mezőssy Béla indítványt jegyzett be, amely szerint a Ház a jelenlegi elnökség iránt fejezze ki bizalmatlanságát. Kéri a Házat, hogy az indítvány indokolását a holnapi ülés napirendjére tűzzék ki, bár szerinte a házszabályok úgy intézkednek, hogy az elnökség intézkedéseit, cselekedeteit bírálathoz tárgyává tenni nem lehet.

Barabás Béla: Micsoda hülyeség ez?

Elnök javasolja, hogy a holnapi ülés napirendjének elejére tűzzék ki Mezőssy Béla indítványának indokolását, azután pedig folytatásá a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A Ház ilyen értelemben határozott.

Ezután az interpellációkra tértek át. Erről külön cikkben számolunk be.

VIDÉK.

A Körösbölkényi Takarékpénztár február 17-én délelőtt 11 órakor tartotta meg második évi rendes közgyűlését. Vas Pál vezérigazgató felolvasta az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentését, amelyben utal azon körülményre, hogy az elmúlt idők hosszú és súlyos válsága az intézetet egyáltalán nem érintette, sőt ez alatt is megmaradt az egészséges fejlődés útján, — s ez olyan jelenség, amely az intézet

előtt a legszebb jövő perspektíváját nyitja meg. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság beszámolóját a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette s Koreck Gusztáv földbirtokos indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott az igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak, vezérigazgatónak s az intézet tisztikarának szakavatott és lelkiismeretes munkásságukért. A közgyűlésen almási Almay Olivér intézeti elnök távollétében Földes Soma az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár cégvezető főkönyvelője elnökölt.

A drága fogyasztási adóhivatal.

— A város Kuzman Dénes pénzügyi titkár ellen. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 18.

A városi fogyasztási adóhivatal működését kritizálta Kuzman Dénes pénzügyi titkár a pénzügyminiszterhez intézett jelentésében. A miniszter leiratot intézett ebben az ügyben a pénzügyigazgatósághoz és a titkár állításainak alapján több irányban rendelt el intézkedéseket. A borkereskedők egyezségére vonatkozó miniszteri utasítást elváltította a város tanácsa a fogyasztási hivatal dolgaitól és mint ismeretes, a közgyűléssel már el is intéztette.

Ma Lócs Rezső gazdasági tanácsnok hivatalában bizalmas tanácskozás volt, amelyen Zikó János, a fogyasztási hivatal főnöke, Jegessy Károly dr. főügyész és Kilyényi János főszámvevő vettek részt, hogy pontról pontra megcáfolják a pénzügyi titkár jelentéséből kihangzó ama súlyos vádat, hogy a városi fogyasztási adóhivatal nem képviseli kellően az állam érdekeit, sőt annak kárára dolgozik.

Egyik érve az volt a vizsgálatot teljesítő titkárnak, hogy a városi hivatal személyi kiadásai túl magasak, mert igen nagy személyzettel dolgozik és ezért kell a nagy apparatus, mert minden nyolc napon vizsgálatot tartanak a szeszárutóknál, noha hatvan naponként is elégséges lenne. Az értekezlet megállapította, hogy a személyzet csökkentése nem lehetséges és a városnak ragaszkodnia kell a 8 napos

vizsgálathoz, mert ha a borpincék állománya a rendelkezésre álló nyilvántartások segítségével még két hónaponta is ellenőrizhető, de az öt literen alól szeszt vásárló szatócsoknál még sokszor a hetenként megtörténő inspicálás is kevés. Az értekezlet hangsúlyozza, hogy épen az állam érdekében jár el a város, mikor gyakrívá teszi a szemléket.

Kifogást emelt a titkár amiatt, hogy a város kedvezményes adót szed azoktól a magánosoktól is, akik öt hektoliteren alóli szükségletüket direkte a bortermelőnél szerzik be és így privát emberekkel szemben az állam jogos érdekeit nem védi. Az értekezlet azzal felel, hogy először is mindössze 8—10 ilyen fogyasztó van Aradon, másodsor pedig a termelés érdekei kívánják ezt az eljárást, mert ha megszüntetnék, akkor az illetők nem vásárolnának egyáltalában bort. Nem kívánható, — mondották — hogy ha valaki hatvan koronáért vásárol három hektoliter bort, azért egyszerre 48 korona adót is befizessen. Méltányos, ha a fogyasztás arányában, fokozatosan fizeti be az adóját.

Mulasztással vádolta a vizsgálat a városi fogyasztási hivatalt azért is, mert olyan egyénektől, akik idegen helyről hoznak be bort Aradra, nem kívánja annak bizonyítását, hogy csakugyan bortermelők. Az értekezlet rámutatott arra, hogy Aradon körülbelül minden bortermelőt ismer a hivatal. Azonban, ha a felsőbb hatóság molesztálni akarja a polgárokat, akkor ez ellen tenni nem lehet és azt javasolja az értekezlet a tanácsnak, hogy hirdetmény útján figyelmeztesse a közönséget, hogy a jövőben csak származási és behozó termelő voltát igazoló bizonyítvánnyal lehet Aradra importálni. Hogy ez mennyi költséget és utánjárást okoz, azzal senkisésem törődik és ezért kérni fogják, hogy az ilyen bizonyítványokra mondják ki a bélyeg- és illetékmentességet.

Változásokat kívánt a pénzügyi titkár a hivatalnál azért is, hogy kedvezményes adót biztosított azok részére, a kik több bort fogyasztottak, mint a mennyit bejelentettek, már pedig az ilyen esetekben mutatkozó differenciális mennyiségek után nem jár kedvezmény. Az értekezlet elismerte, hogy ez csakugyan

És az idő pedig mult és Karciból tényleg gimnázista lett, egy szeptember eleji szép napon. Könyveket és igen komoly szerszámokat vásároltak neki. Nyelvtanokat, számtant, földrajzot, szótárt, irkákat, rajztáblát, vonalzókat, korzót, ceruzákat, tollakat. Karcsinak a naplóba a következőket kellett bejegyezni:

— Szeptember 3. Ma a főgimnázium első osztályának tanulója lettem, vagyis: diák. Fogadom, hogy szorgalmasan tanulok és hogy drága szüleimnek, mint diák is, csak örömet és reménységet szerzek.

Októberben egy esuf, esős napon, mint golyók a háboruban, szekundák zúgtak, surrantak és süvítettek az első osztály hadseregének sorai közt. Egy ilyen szekunda-golyó kupán talált Karcit, csak úgy nyekkent. Elég szegényen, nam latinból még csak nem is németből kapta a szekundát. Hanem a magyar nyelvtanból. A kérdő-mondatokról volt szó, ami egy kicsit komplikált dolog. Mert az egyszerű tömönlat állító módban, az csak hagyján. A deák nyugodtan konstatalja, ósrégi példa nyomán: „A kutya ugat.” Vagy ha nagyon eredeti akar lenni: „A ló rug.” Hanem a kérdő mondat, hej, hogy a kakas csipje meg. Több diák bekapta miatta a szekundát, mert egyik sem tudott kérdő mondatot mondani. Karcira került a sor.

— Na kisfiam, te bizonyára meg fogsz felelni! — biztatta a tanár ur.

És ha a tanár ur a lelkébe bírt volna látni, láthatta volna, hogy Karcis agyában a kérdő-mondatok tömegestül felrajzoltak. És láthatta volna azt is, hogy Karcis — egy egész különös elfogultságból — egyiket sem bírja kimondani. Furcsa volt a helyzet. Groteszk, komikus, félelmes és tehetetlen. Ahhoz szokott,

hogy aki kérdez, mindég a tanár és ő csak felel. Oly lehetetlennek tünt föl előtte a helyzet átfutva a terem szivdobogó csendjétől, mintha azt követelnék tőle, hogy meztelenre vetkőzzék, vagy pedig tintával bajuszt fessen az orra alá, a fiuk és a tanár ur jelenlétében. Hallgatott és nem bírta kimondani a sok kérdő-mondat egyikét sem.

— Számár vagy te is! — dörgött a tanári szózat és egy félperc múlva Karcis neve után, a noteszben, megjelent az első szekunda.

Karcis csendesen könyörögt. Amikor pedig délben hazament, előre félt a kérdéstől: „Nos, fiacskám, mi történt ma az iskolában? Feleltél-e?” Az apa még nem volt otthon — és ennek megörült. Meg, mert eszébe jutott, hogy talán elveheti a szigorú feddésnek élét. Belopódzott, lábujjhegyen, az apa szobájába, a fiókból elővette a naplót és töredelmesen beírta az igazat:

Október 23. Ma délelőtt tíz és tizenegy óra között a magyar nyelvtanból szekundát kaptam. Ez az első szekundám és fogadom, hogy az utolsó. Ne haragudjatok kedves szüleim. Beesásatok meg. Én voltaképp kitűnően meg tudtam volna felelni a tanár ur kérdéseire, de — nem tudom miért — nem bírtam megszólalni. Amikor már szólaltam volna, a tanár ur leültetett és beírta a szekundát. Nem tehetek róla. Ártatlan vagyok benne. Én kitűnően értem és tudom a magyar nyelvtant.

Karcis visszahelyezte a naplót a fiókba és eltökélte, hogyha majd ebédközben kérdeik, hogy felelt-e ma, azt válaszolja, hogy — nem. Ez igaz is, meg nem is. Később az apja majd észreveszi a naplóban a töredelmes, őszinte bevallást.

Nemsokára ebédelni hívták. Az apja kedélyes barackot nyomott a fejére:

— Nos, kis diák, mi újság?

Karcis lesütötte a szemét.

— Van-e már szekunda?

Nem mert hazudni. Halkan, suttogva válaszolt:

— Van.

— Nahát, akkor nincs ebéd.

A szülők igen rosszkedvűek voltak, kivált, amikor Karcis, sirdogálva megmondta, hogy a magyar nyelvtanból kapta a szekundát.

— Haszontalan! Még csak magyarul sem tudsz? Mi lesz belőled?

Estefelé pedig, míg a kis diák a szobájában tanulta a másnapi leckét, az apja a naplót fellapozta, hogy — az adatszertű pontosságához híven — beírja az első szekundát. És, amikor ott találta a fia bejegyzését, — előbb homályosan, majd egész élesen ráemlékezett az évek előtti beszélgetésre, a mikor a feleségének azt fejtegette, hogy mennyire fog örülni az első szekundának.

A szive most bánattal telt meg. Bánattal, mert tulságosan szigorú volt Karcishez és mert azt tapasztalta, hogy azok a színek és ragyogások, amelyekkel a jövőt festjük, az idők beteljesedésének folyamán elfakulnak. És míg a harmadik szobából behallotta, hogyan bilfázza fia a latin nyelvtan versbeszedett szabályait, arra gondolt, hogy ez a fejlődő, már gondolkodó gyermek ma nagy igazságtalanságot érzett, kivált az atyja részéről. Raemlékezett saját gyermekkorára és rég meghalt atyjára és úgy találta, hogy hiába minden, a szeretet sem elég erős ahhoz, hogy a csalódásokat végleg távol-tartsuk.

helytelen eljárás volt, amelyet a jövőben gyakorolni tilos lesz.

Végül az ötven literen alóli bormennyiség megadóztatásának ügye került szóba, amelyet azonban a törvényhatóság már ismer és így azzal külön foglalkozni nem kellett.

Az értekezlet tárgyalásainak eredményéről jelentést tesz a tanácsnak és ebben tiltakozik a pénzügyi titkár által a miniszterhez intézett feljelentésben megnyilatkozó hang ellen. A tanács mérlegelésétől függ, szükségesnek tart-e további eljárást, vagy pedig az ismert tényállás megállapítása után azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a pénzügyminisztert világosítsa fel, kérje a fogyasztási hivatal eljárásának jóváhagyását.

TÖRVÉNYKEZÉS

Aradi lakások fosztogatója.

— Elítelt besurranó tolvajok. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 18.

A múlt év őszén egymásután érkeztek az aradi rendőrséghez feljelentések kisebb-nagyobb lopások miatt s mert a lopásokat mind egyazon módon akkor követték el, amikor a károsultak lakása egy pillanatra üres volt, a nyomozás vezetői tisztában voltak azzal, hogy a lopásokat mind egy tettes követte el. Végre sikerült is a tettest egy tizennyolc éves notórius besurranó tolvajleány személyében elfogni, akinek a nevét a gyermekbiráskodásról szóló új törvény alapján nem írhatjuk ki. A leány nyolc-tíz lopást követett el, néhányat egy társnőjével együtt. A legtöbb lopott holmit a leány egy rokona Urbán Lajosné értékesítette.

Az aradi törvényszék ma ítélkezett ügyükben. Megállapítást nyert, hogy a tolvajleány Schwartz Sámuelné 200 korona értékű ékszert, Holzensinner Reginától és Killin Teréztől szintén ékszert, Pál Jenőné egy ezüst pénztárcát, Szepekovszky Teofiltól egy pár gombos női cipőt, Goldschmidt Miksánától egy fehér batiszt pongyolát, dr. Visky Pálnétól fehérneműt és Hönig Henrikétől két női inget lopott el. A bíróság a leányt a fiatakorok fogházában eltöltendő egy évi fogházbüntetésre ítélte, amiből a vizsgálati fogsággal három hónapot kitöltöttnek vett. Társnőjét, aki büntetlen előéletű, 5 napi fogházra átváltoztatható 50 korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság, míg az orgazdanót hét havi börtönre ítélték.

§ **Megvesztegetés — egy koronával.** Grün Mihály marospetresi kereskedő és bérlo a törvényhatósági bizottsági tagválasztásokkor a múlt év október huszonegyedikén állítólag egy koronát ígért Hoteris Konstantinnak, ha szavazatát Niculescu Vazulra és Stanca József-re adja. Hoteris le is szavazott s mikor kijött a választási helyiségből, Grün a markába nyomta a koronát. A dolgot azonban észrevette egy csendőr, rögtön ott termelt, a koronát lefogta s jelentést tett a dologról az aradi ügyészségnek. A törvényszék vádpancája most megvesztegetés vétsége miatt vád alá helyezte Grünt.

§ **A vasutas kalandja.** Rác Mihály zímándközi vasúti altiszt a múlt hónapban Aradon az utcán megismerkedett Turczin Daniczával és Moga Istvánné született Simándán Helénával. A nők hívására azokkal együtt Antal Elemérné Csernovics Péter utcai lakására ment, ahol nagyobb társaság volt együtt, amelynek tagjai, mint később kiderült, Radics István, Radics Sándor, Modruk István, Réti Sándor és Klump Mari voltak. A vasutas a nőkkel enyelgett, majd ivott és elaludt. Mire felébredt, eltűnt nyolcvanhat koronája. Nem szólta a társaságnak semmit, hanem kávéházba hívta őket s ott feljelentést tett egy rendőrnek. Két rendőr bekísérte az éktelenül sívalkodó nőket

s társaikat, de a rendőrségen, habár a pénz egy részét megtalálták náluk, mindent tagadtak. Lopás vétsége miatt indult meg ellenük az eljárás az aradi járásbírószágon, de Zih járásbíró ma Vajda Iván dr. ügyészi megbízott indítványára, miután lopás büntetése esete látszik fennforogni, elrendelte, hogy az iratokat a kir. ügyészséghez tegyék át.

Interpelláció a margitszigeti botrányról

(A miniszterelnök a rágalmakról. — Viszsaadják a pályaudvarról kitiltott lakások árusítási jogát.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, február 18.

A képviselőház ma délutáni tanácskozásának nagy részét az interpellációk és azokra adott válaszok töltötték ki. Az interpellációk ezuttal is a jól ismert ellenzéki recipe szerint készültek: jó svádájú honatyák felvonulnak valami kormányznak kellemetlenkedő ügygel és igyekeznek úgy tenni, mintha a földkerekség legnagyobb bűnét lepleznék le. A mai interpellációs nap azonban ebben a tekintetben rosszul sikerült. A margitszigeti ügyben elhangzott pletykák felelevenítését a miniszterelnök utasította vissza önértékes keménységgel, az ellenzéki lapok árusítási tilalma dolgában pedig az interpelláló csak arra adott alkalmat a kereskedelmi miniszternek, hogy a tilalmak visszavonását bejelentse. Ez a kormányznak régi elhatározása volt, de csak most — az érdekeltek részéről közvetetten, interpelláció formájában adott kérelem adott alkalmat a végrehajtásra.

Az ülésnek erről a részéről ez a tudósításunk szól:

Interpelláció — Lukács ellen.

A holnapi ülés napirendjének megállapítása után kevéssel hat óra előtt áttértek az interpellációkra. Novák János kisgazdapárti interpellálta meg először a honvédelmi minisztert a fuvardíjak arányosításának ügyében. Az interpellációt kiadták a honvédelmi miniszternek.

Utána Szmrecsányi György szólalt föl a margitszigeti botrányok ügyében. Beszéde elején kijelenti, hogy a közmunkatanács tegnap Vázsonyi Vilmos indítványára elhatározta, hogy csatlakozik az ügyészség indítványához, tudomása van arról, hogy az ügyészség vádat emel a botrányos ügy szereplői ellen. A margitszigeti botrány már oly nagy hullámokat vet, hogy az már a nemzeti becsület kérdésévé vált. Reméli, hogy nemcsak a kis, hanem a nagy bűnösök ellen is elfognak járni, mert különben Morvay és társai joggal mondhatnák, hogy őket lecsukják, a volt kormányelnököket és államtitkárt pedig, akik másfél milliót zsaroltak ki a társaságtól, futni engedik, csak azért, mert ők a miniszterelnöknek tisztelt barátai.

Elnök figyelmezteti Szmrecsányit, hogy egyes személyeket támadni nem szabad.

Szmrecsányi György él azzal a jogaival, hogy az ügyet interpelláció alakjában majd akkor fogja beterjeszteni, ha feltevései befejezett tényeknek fognak bizonyulni a bírósági tárgyalás folyamán.

Rágalmak és pletykák.

Tisza István gróf kért szót ezután. Beszéde elején foglalkozik azokkal az újabb gyanúsításokkal és rágalmakkal, amelyek a napilapokban napról-napra ismételtelen előfordulnak.

Közbeiktatások balról: Azt majd a bíróság állapítja meg, nem ön, hogy rágalmak-e.

Tisza István gróf: Vannak a sajtónak egyes orgánumai, amelyek nap-nap után újabb és újabb rágalmakkal lépnek fel a kormány ellen ezzel az ügygel kapcsolatban. A kormány az ügy iratait áttette az ügyészséghez azzal az utasítással, hogy az ügyészség folytassa le a vizsgálatot és a legjobb belátása szerint járjon el.

Felkiáltások baloldaltól: Lukács ellen.

Tisza István gróf: Az ügyészség bizonyára tudni fogja kötelességét, hogy kit tekintsen bűnösnek. Ezután kijelenti a miniszterelnök, hogy 6 annak idején nyilvánosságra hozta az egész dolgot, a vizsgálatot Vadász államtitkár hivatalos akták alapján folytatta le, mert amikor magához kérte Hardegg János grófot, a gróf hajlandó volt az összes adatokat átadni azzal az utasítással, hogy amennyiben szükséges, azok nyilvánosságra is hozhatók. Ezzel az akcióval a parlament mindent megtett az ügy tisztázására és ezzel párhuzamosan a Forgalmi részvénytársaság részvényesei is megtették feljelentésüket.

Ráth Endre: Mikor?

Tisza István gróf: Nem vagyok nyilvánzó hivatal. Beszéde további folyamán kijelenti a miniszterelnök, hogy az ügy iratai a nyilvánosság elé fognak kerülni, most csak a közéleti vonatkozásokat akarja pertraktálni. Ismétli, hogy a kérdéses 775,000 koronából Kristóffy József 350,000, Korniss Karoly gróf 50,000, Horánszky Lajos 50,000, Radanovits Dániel 75,000; Morvay István 100,000 és ifjabb Tolnay Lajos 150,000 koronát kapott. Tolnay Lajos koalíciós képviselő volt, munkásságát azonban úgy látszik, nem sokra értékelték, mert fizetést nem vették fel a tisztviselői lajstromán. A 775,000 korona azonban visszafizetésekkel 550,000 koronára csökkent. Azt is állították, hogy ebből az összegből hiányzik pénz. Ez nem áll, mert ebből a penzből senki más semmit nem kapott. Aki azt állítja, hogy az ügy nincs még tisztázva, bármily erős volna közünk az ellentét, nem sérthet meg úgy, hogy ezt a kérdést további gyanúsítások tárgyává engedjem tenni. Tisztességes emberek között erről a kérdéssel többé nem lehet szó. Hardegg János gróf kérésére vonatkozólag kijelenti, hogy a kaszinó építkezésének redukciója illetékes fórum elé tartozik és készségesen hozzájárul ahhoz, hogy senkit felesleges terhekkel ne sújtsanak.

Rakovszky István: Hát Zichy Géza?

Tisza István gróf: Zichy Géza gróf szereplésére megjegyzi, hogy nincs ideje az ügy apró részleteivel foglalkozni, egész külön bizottságot kellene kiküldeni annak megállapítására, hogy most kié a szerződés. Mándy Samu szerepléséről megjegyzi, hogy Mándy az ügyben csak annyiban van érdekelt, amint azt a lapokban beismerte. A kormány a legnagyobb rigorozitással jár el és bár 6 nem barátja a leleplezéseknél...

Károlyi Mihály gróf: Csak Lukács László.

Tisza István gróf: Egyéb nem történt, minthogy egy jelentékeny összeget fordítottak pártcélokra.

Egy kis komédia.

Pallavicini György őrgóf: Megvesztegettek egy miniszterelnököt.

Tisza István gróf: Az ügy az ügyészség előtt van, tehát nem volna helyes ilyen nyilatkozattétel.

Az elnök kérde, ki mondta azt, hogy megvesztegettek egy miniszterelnököt?

Az egész ellenzék feláll erre s mikor az elnök megismétli a kérdést, Pallavicini György őrgóf jelenti, hogy 6 volt az, aki a kérdészt szavakat mondta.

Az elnök Pallavicini György őrgóft rendreutasítja.

Tisza István gróf befejezi beszédét és kéri, hogy ilyen incidensekkel ne fújják fel a dolgot.

A hírlapárúsítás a pályaudvarokon.

Rakovszky István interpellációja következtén az egyes lapoknak a pályaudvarokról való kitiltása dolgában. Kérde a kereskedelmi minisztert, van-e tudomása róla, hogy egyes lapokat a Máv. pályaudvarairól törvénytelenül kitiltottak és hajlandó-e a törvénytelen intézkedést visszavonni.

Harkányi János báró kereskedelmi miniszter válaszában kijelenti, hogy tudomása van róla, hogy ilyen intézkedés fennáll és azonnal intézkedni fog, hogy ez a rendelkezés visszavonassék.

Rakovszky István tudomásul veszi a miniszter választát, mert a kormány cselekedetét tisztességes eljárásnak tartja.

A kereskedelmi miniszter választát a Ház is tudomásul vette és ezután az ülés este fél kilenkor véget ért.

Vörös könyv a román tárgyalásokról.

(A komité rezolúciója. — Tárgyalás a jövő teendőiről. — A vezérek nyilatkozatai.)

Fővárost tudósítónktól.

Budapest, február 18.

A román nemzeti komité tagjai ma délután fél tizenegy órakor folytatták tanácskozásukat, illyésfalvi Papp György elnöklésével. Tíz órakor megjelentek a komité ülésein Mihálvi, Maniu és Branistye, akiket a komité a miniszterelnök elé terjesztendő határozati javaslat megszerkesztésével bízott meg. A határozati javaslatot felolvasták a komité előtt, mely ahhoz hozzájárult. A hármás bizottság tagjai erre a képviselőházhoz hajtottak és megjelentek Tisza István gróf miniszterelnök előtt, akiknek kijelentették, hogy a tárgyalások során fölmerült javaslatokat a román nemzeti komité megegyezés létrehozására alkalmasoknak nem találja.

A hármás bizottság írásban nyújtotta át Tisza István grófnak a román nemzeti komité elutasító határozatát, amely így szól:

A határozat szövege.

A magyarországi és erdélyi román nemzeti párt központi végrehajtó bizottsága Budapesten 1914. évi február hó 17-én tartott ülésében meghallgatván és tudomásul vévén megbízottainak a Tisza István gróf miniszterelnök ur önmagyméltóságának kezdeményezésére a román nép és az állami élet tényezői között való normális viszonyok létesítése céljából bevezetett eszmecsere folyamára és eredményére vonatkozó jelentését teljes egyetértésben és egyhangulag a következő határozatot hozta:

A román nemzeti párt alkotmányos szellemben törvényes eszközökkel a román nép nemzeti létének a magyar állam keretei között leendő biztosításáért politikai, kulturális és gazdasági szabad érvényesüléséért és fejlődéséért küzdve, a magyar és a román nemzet között fennálló érdekközösség teljes tudatában és tekintettel a román népnek az osztrák-magyar birodalom helyzetére való sajátos fontosságára, — már megalakulása óta át volt hatva ama meggyőződéstől, hogy mihelyt programmatikus céljainak igazsága és hazafias volta nyilvánvalóvá fog válni, az állami élet vezető tényezőjének közreműködésével meg fog szüntetni a Szent István koronája alá tar-

tozó országokban lakó román nép nemzeti létének életfeltételei és a magyar államban az 1867. évben inaugurált alkotmányos korszak óta gyakorolt kormányzati politika közötti ellentét.

Ennek következtében a román nemzeti párt központi végrehajtó bizottsága érthető meglepéssel fogadta a miniszterelnök ur önmagyméltóságának arra vonatkozó kezdeményezését, hogy közös egyetértéssel létesítsék egy oly megoldás, mely alkalmas volna arra, hogy a magyar állam kormányzati politikáját a román népnek nemzeti, politikai, kulturális és anyagi érdekeivel teljes összhangba hozza, aminek következtében megszüntetnék a románoknak közállapotainkkal és különösen az országos kormányzatnak velük szemben követett politikájával való mély elégedetlensége.

Törvényhozási garanciát!

A román nemzeti párt központi végrehajtó bizottsága megbízottainak jelentése és az előterjesztett összes iratok alapján, teljesen méltányolva önmagyméltóságának Tisza István gróf magyar miniszterelnök urnak a hosszadalmas és fárasztó eszmecsere folyamán tanúsított hazafias készségét — megállapítja, hogy megbízottai a román nép nemzeti, politikai, kulturális és gazdasági érdekei és a magyar állam kormányzati politikája közötti tartós, a hazai belső konszolidációjának tekintetei által is parancsolólag megkívánt összhang létesítése céljából a közöttünk és a miniszterelnök ur között lefolyt megbeszélések folyamán áthatva a helyzet történelmi fontosságától a román nép jogos kívánságainak keretei között tett javaslataikkal a jó egyetértésre és békés közreműködésre és ennek hathatós létesítésére módot nyújtottak.

Ugyanakkor azonban az országos román nemzeti párt központi végrehajtó bizottsága mély sajnálattal kénytelen konstatálni, hogy a miniszterelnök ur önmagyméltósága által javasolt végleges megoldás nemcsak tárgyi tartalmánál fogva, de azon következményekre való tekintettel is, amelyek mint a végrehajtás feltételei lettek felállítva, alkalmatlan arra, hogy a magyar állam kormányzati politikája és a románok közötti ellentét akárcsak rövid időre is elháríttassék.

Habár a miniszterelnök ur önmagyméltósága rámutatott azon érzékenységre, amely a magyar és a román nemzet között tényleg fennforog s habár elismerte a román népnek természetes jogát arra, hogy külön politikai pártot alkothasson s nemkülönben indítatva érezte magát hangsúlyozni, hogy a magyarországi román népnek helyzetével való megbékítése a magyar nemzetnek is jól felfogott érdekében áll, késznek nyilatkozván egyúttal ezen megbékülés létesítésére azon panaszok orvoslásával, amelyeket jogosultaknak találna, közreműködni — mindazonáltal a román nemzeti párt központi végrehajtó bizottsága hazafias kötelességében állónak tartván minden alkalommal kívánságainak, aggályainak, avagy tiltakozásainak kifejezést adni, kényszerítve érzi magát ez alkalommal megállapítani, hogy a miniszterelnök ur önmagyméltósága nemcsak hogy nem járult hozzá Magyarország kormányzati politikája és az ezen országban lakó román nép létérdekei között fennálló ellentét kiküszöbölésére szükséges nélkülözhetetlen előfeltételek létesítéséhez s nemcsak hogy e tekintetben nem talált egy a román nép történelmi fejlődésének, számbeli és kulturális jelentőségének megfelelő megoldást, de sőt szükségesnek vette kijelenteni, hogy nem hajlandó megadni a román nép számára még azon minimális jogokat

sem, amelyek 1868. évi XLIV. Magyarországi nemzetiségének egyenjogúságáról szóló, hatályban levő, ő felsége által szentesített és alkotmányunk integráns részét képező alaptörvényben foglaltnak, megállapítható lévén egyúttal az is, hogy az új választói törvény a román nép politikai befolyásának az ország törvényhozásában való érvényesítése céljából a román többségi választókerületek számának redukálása következtében az eddigieknél szűkebb kereteket fog nyújtani.

A törvényes sérelmek.

Ilyen körülmények között azon fájdalmas tények megállapítása mellett, hogy 1867. óta inaugurált alkotmányos korszakban a román nép által szenvedett sérelmek az utóbbi időkben sem szűntek meg, de sőt politikai helyzete az új választói törvény, a választókerületek beosztása, a sajtótörvény és a nyilvános gyűlésekre vonatkozó miniszteri rendelet által majdnem elviselhetetlen mértékben rosszabbodott, a román nemzeti párt központi végrehajtó bizottsága mélyen átértett hazaszeretettel és a magas trón iránti tántoríthatlan hűséggel, késznek nyilatkozván a nemzeti békének a jövőben is bármikor a jog és igazság, a kölcsönös bizalom és kölcsönös jogtisztélet alapján való létesítésére készséggel közreműködni, — azon óhajának kifejezése mellett, hogy őfelségének kormánya népünkkel szemben jóakarólag gyakorlandó, törvényszerű kormányzati tevékenységgel teremtesse meg az ilyen béke létesítéséhez szükséges lelki hangulatot — kénytelen kijelenteni, hogy az állam területi integritásának és politikai szuverenitásának tiszteletben tartása mellett az adott helyzetben kényszerítve érzi magát továbbra is alkotmányos szellemben, törvényes eszközökkel a román nép által szenvedett sérelmek megszüntetése és azon jogok megszerzése és biztosítása céljából küzdeni, amelyek nemzeti létének, politikai érvényesülésének, kulturális és anyagi érdekeinek szempontjából nélkülözhetetlenül szükségesek. A román nemzeti párt végrehajtó bizottsága meg van győződve arról, hogy ezen hazafias törekvésében az egész román nép szolidáris lesz.

Könyv a tárgyalásokról.

A komité — mint már ülései elején kimondta — elhatározta, hogy az eddigi tárgyalások teljes anyagát és jegyzőkönyvét nyilvánosságra hozza. A komité Vörös könyvet ad ki, amelyben kimerítően és hitelesen összegezik a tanácskozások és megegyezési kísérletek anyagát. A könyvet négy nyelven: magyar, román, német és francia szöveggel adják ki.

Miért maradt el a megegyezés?

A román komité ma este folytatta tanácskozásait, melyen a párt belső ügyeivel és a szervezkedés kérdésével foglalkozott. A komité legtöbb tagja már ma hazautazott, de a nemzetiségi párt képviselői Budapesten maradnak és részt vesznek a képviselőháznak a kerületek beosztásáról és a román kérdéssel folyó vitában.

A Pester Lloyd egyik munkatársa beszélgetést folytatott illyésfalvi Papp Györggyel, a komité elnökével.

Arra a kérdésre, hogy milyen okok vezették a komitét arra, hogy elvesse Tisza proppozícióit illyésfalvi Papp Györggy ezekre jelentette ki:

— A kardinális okok egész sora tette szükségessé a komité határozatát. A fő oka volt, hogy Tisza feltételei jogkevesebbé sár-

tartalmaztak olyan előnyöket, melyek a románok szociális, kulturális, gazdasági igényeit kielégítették volna. A román nemzeti-ségieknek legfőbb törekvése, hogy az ország politikai életében megfelelő befolyást nyerjenek el. A miniszterelnök proposíciói nem szolgálják azt az intenciót, hogy a románság a politika minden kérdésére befolyást gyakorallasson. Már maga az a körülmény, hogy a miniszterelnök a kilátásba helyezett politikai befolyásnak tért nem engedett, elegendőnek látszott, hogy a komité a feltételeket el ne fogadja. A románság ma sem a közigazgatásban sem a törvényhozásban nem juttathatja érvényre akarátát. Miután ezen Tisza István gróf változtatni nem akart, sőt a román kerületek számát csökkenteni szándékszik, szó sem lehetett arról, hogy a román kérdés békés irányba jusson. Ez a második ok, amiért nem jöhetett paktum létre a miniszterelnökkel. A román népnek jogos kívánsága az, hogy a népoktatás mai szelleme és vezérelve véget érjen, hogy a román népnek módjában legyen fiai nevelésére befolyást gyakorolni. Miután a Tisza István gróf által kilátásba helyezett megoldás nem tartalmazott oly engedményt, mely lehetővé tette volna a felekezeti iskolák nagvobb mérvű terjedését és a magyarosító törekvések megszüntetését, természetes, hogy ez is ok volt arra, hogy a tárgyalások eredménytelenek legyenek. Végül kijelentette Tisza István gróf, hogy a nemzetiségi törvényt végre nem hajthatja és így a románok régi, jogos kívánsága teljesítést nem nyer. A komité ezért is kénytelen volt proposícióit visszautasítani, mivel azok az egész vonalon nélkülözik a román sérelmek orvoslását.

Arra a kérdésre, hogy milyen álláspontot szándékozik a románság ezután elfoglalni Papp György kijelentette, hogy a románság eddigi álláspontján marad és igyekezni fog jogos kívánságainak és politikájának érvényt szerezni és ezért a küzdelmet változatlanul folytatni fogja minden rendelkezésére álló alkotmányos eszközzel.

Mihályi Tivadar is nyilatkozott a tárgyalásokról és azt mondotta el, hogy a tárgyalások folyamán a legjobb benyomást tette, hogy a miniszterelnök objektív alapokon igyekezett a béke megkötésére. A tárgyalások különösen azért végződtek mégis eredménytelenül, mert a miniszterelnök azokat az alapfeltételeket, melyet a komité a béke biztosításának kérdésében okvetlenül szükségesnek tartott, nem teljesíthette. A béke csak feltétlen és értékes engedmények árán volt elgondolható és Tisza István gróf proposíciói ilyen kritériumokat nem tartalmaztak, tehát a román népnek le kellett mondani arról, hogy békét kössön.

TANÜGY.

(—) Előadás az aradi tanítóképzőben. A közoktatásügyi miniszter megengedte, hogy az állami tanítóképzőben az igazgató előzetes hozzájárulásával megállapított napon és órában március hó utolsó hetében a kijelölt előadó egy órára terjedő alkoholelleses előadást tartalasson az egybegyűlt tanulóifjúság előtt. Kíváncsnak tartja egyúttal a miniszter, hogy az előadáson lehetőleg az igazgató és a tanári testület tagjai is jelen legyenek. A rendelethez a miniszter csatolja az előadás vázlatát is, amelyhez szigorúan ragaszkodnia kell az előadóknak, akik az antialkoholista liga egyesületének tagjai. Az aradi állami tanítóképzőben az előadást Kristóf Domokos (Budapest) fogja tartani.

(—) Iskola-felavató ünnepély Brádon. A közoktatási miniszter áldozatkészségéből Brádon, ebben az erősen nemzetiségű községben a két éve működő polgári fiúiskola az idei tanév folyamán pompás új épületet nyert. Régi óhaja teljesült így ezzel, a brádi magyarságnak, amely február 15-én tartotta az épület ünnepélyes felavatását. A társas vacsorán igen sokan vettek részt a környék magyar társadalmának színe javából. A vacsorán több felszólaló méltatta az iskola nagy jelentőségét.

— Áthelyezett segédtanfelügyelő. Mint ma már megírta az Aradi Közlöny, Vesze-lovsky János segédtanfelügyelőt a közoktatási miniszter saját kérelmére elhelyezte Aradról. A segédtanfelügyelő március elsején foglalja el eddigi minőségében állását a szolnoki tanfelügyelőségénél.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: *Pygmalion*, vigjáték. Bemutató előadás. (C. bérlet.)

Péntek: *Pygmalion*, vigjáték. (A. bérlet.)

Szombat: *Pygmalion*, vigjáték. (B. bérlet.)

Vasárnap: Délután: *Hajduk hadnagya*, operetta. Este: *Csikós*, népszimű. (C. bérlet.)

* Barics Gyula dalai. Rövid pár hónap alatt olyan utat tett meg a népszerűség országútján Barics Gyula, az aradi Nemzeti Színház művésze, amilyen csak néhány kiválasztottnak jutott osztályrészül. A kitűnő színész népszerűsége mellé most megszerzi Barics Gyula a talentumos zeneköltőnek kijáró népszerűséget is. Egyszerre hat, szebbnél szebb, hangulatos, eredeti invencióval megkomponált dala hagyta el a sajtót és ennek a hat dalnak szövege — szintén Barics munkája — egy poetikus lélek beszédes lírája. Barics Gyula szívből fakadt magyar nótáit hamar szárnyára kapja a népszerűség, aminek ékes bizonyítéka, hogy az aradi cigányok már a Barics dalaival szórakoztatják a közönséget. A Zerkovitz Rudolfnak ajánlott dalokat három koronáért Weisz Leo árusítja.

* Komjáthy Mici a képkiallítás matinéjén. A modern művészek kulturálatlan képkiallításán pénteken, február 20-án délután öt órakor nagyszerűnek ígérkező matiné rendeznek a kiállítók és az aradi írógárda tagjai. A matiné műsorának kétségtelenül kiemelkedő eseménye lesz Komjáthy Micinek az aradi Nemzeti Színház nagytehetségű művésznőjének fellépése. A művésznő, akit idáig csak színpadról ismer és szeret az aradi közönség, ezúttal először szerepel Aradon színpadon kívül, intimebb hangulatu környezetben. Komjáthy Mici finom és nemes gyöngédséggel átlehelt előadó művészetével Rudnyánszky Endrének, az Aradi Közlöny felelős szerkesztőjének írásából ad elő. A közönség érdeklődése az igazán kedvelt művésznő szereplése iránt máris megnyilatkozik. A matinéon Olasz Pál lapszerkesztő sajtó alá rendezett és aradi érdekes vonatkozásokban gazdag regényéből olvas föl jellemző részletet, Franyó Zoltán az elismert műfordító és poéta újabb verseiből mond el néhányat. Ezenkívül még zenei számok is gazdagítják a matiné műsorát. A pompás kis irodalmi délutánt koronás belépőjeggyel hallgathatják végig a képkiallítás látogatói, akik közül minden kétszázadik értékes festményajándékban is részesül. Nagy érdeklődéssel várják a közjegyzői pecséttel őrzött szerenoseszámok nyilvánosságra hozását is és már sokan megváltják előre a tárlat pénztárosánál jegyeiket, miután a kisterem befogadó képességére való te-

kintettel a rendezőség csupán hatszáz jegyet bocsát ki.

* A színház jelentései. Csütörtök: *Pygmalion*. Az ókori szobrász modern köntösbe öltöztetett legendája csütörtökön elevenedik meg szemeink előtt: Shaw Bernard *Pygmalion*-ja csütörtökön este kerül színre először az aradi színházban. Az aradi színház drámai társulata fokozott ambícióval készült Shaw Bernard legújabb, legkitűnőbb darabjára, hetek óta folytak már a próbák Szendrey színigazgató személyes vezetésével; a próbák már befejeződtek s a darab készen várja a csütörtöki premiert, amely nagy siker diadalestéje lesz. S ez a nagy siker nem csupán a darab kiválóságának lesz a következménye, hanem mondhatni, elsősorban a szereposztásnak, a szereplőknek lesz köszönhető. A *Pygmalion* két főszerepét ugyanis Szendrey meg Komjáthy Mici játsszák. Szendrey alakításáról nem kell sokat mondanunk: őt ismeri az aradi közönség s már előre bizonyos, hogy Higgins professzor szerepében ismét egy kvalitásos, művészettel teljes alakítást fog látni tőle. A publikum érdeklődése elsősorban Komjáthy Mici felé irányul; a társulat kis naivájának erőpróbája lesz a *Pygmalion*. Komjáthy Mici Eliza szerepében teszi le a tűzkeresztséget. És csütörtökön fogja a publikum megismerni igazában Komjáthy Micit, aki *Pygmalion* női szerepét igazi művészi megértéssel, talentumának minden skálájával játssza meg.

* Az őrangyal. (Az Uránia mai bemutatója.) A családi élet szentélyéből a hitves-társak viszálját, a gyermeki szeretet nemes ragaszkodását viszi filmre a mai kép. Barkner elzúllik, felesége elválik tőle. A válópör folyamán az ügyvéd szerelmes lesz az asszonyba, viszonyt folytat vele s végül el is veszi. A kis Dóra látja édes anyja életét s titokban visszaszökik édes apjához, mert szíve az elzúllott apa iránt még mindig szeretettel viseltetik. Maga a szüzsé is vonzó, érdekes és felmelegíti szívünket. Néma sajnálattal látjuk a házasság szerencsétlen bomlását, rokonszenves jóakarattal kíséri a kis Dórát az életnek olyan kegyetlenül durva utjain. A szereplő személyek kiváló játéka, a rendezés pompája élvezetessé teszik a képet. A műsorból külön ki kell emelnünk, Az üldözés aeroplánon című amerikai képet, mely csodás technikai berendezése és elsőrangú humora által válik ki. 3

* A három testőr premierje. (Dumas világhírű regénye a mozivászonon.) Az aradi közönség intelligenciáját jellemzi, hogy a mozi irodalmi eseményeit is ép olyan nagy érdeklődéssel kíséri, mintha a színpadról, vagy a felolvasóasztal mellől hangzik a kultúra szava. Ezt tapasztaltuk ma is az Apolló-színházban, ahol a világirodalom egyik leghíresebb regényének: Dumas „A három testőr”-jének klasszikus alakjai elevenedtek meg a vászonlapon. Aki olvasta Alexandre Dumas regényét, az kétszeres élvezettel gyönyörködhetik ebben a csodaszép, igazán művészi kiállítású képen, de akik nem ismerték eddig A három testőr mesteri tollal irt érdekes történetét, azok számára is nem mindennapi élvezetet nyújt a mozinak ez a legújabb slágere. A premier közönsége hálásan megtapsolta a képet s ebből az ovációból az Apolló színháznak is rész jut, amely műsorra tüzte ezt az irodalmi értékű, költséges filmet. A három testőr még holnap csütörtökön kerül vetítésre. 4256

* Gyermekek az Apollóban. Ma, csütörtökön délután zajos lesz az Apolló nézőtere. Félhárom órakor kezdődik a gyermekelőadás, amelynek műsorán a mozi kedvenc komikusai: Pali, a kis Bandi, Vili és a többiek szerepelnek. A helyárok mérsékeltek, 4256

Elmebajos tanár.

— Tiszti orvos, mint levélkézbesítő. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, február 18.

Egy Aradon is jól ismert kiváló tanárnak, K. Géza drnak tragikus sorsáról értesít szegedi tudósítónk. A professzort, aki a sok szellemi munka következtében teljesen kimerült, hónapokkal ezelőtt föl kellett vinni egy budapesti ideggyógyintézetbe. A felesége azonban felelősséget vállalt azért, hogy otthon jól fogják őrizni s erre hazaengedték K-t. Néhány hétig nyugodtan is viselkedett, s már úgy volt, hogy visszahelyezik állásába; azonban váratlanul kitört rajta az elmebaj. A közelben lakók figyelmeztették a szomorú fordulatról Somogyi Szilveszter dr. rendőrfőkapitányt, aki a család biztonsága érdekében elhatározta, hogy fölviszti a tanárt a Schwartzer-szanatóriumba. Azonban ez nem ment könnyen, mert K. felesége — aki önfeláldozóan ápolta szerencsétlen férjét — mindent elkövetett, hogy a tervet meghiúsítsa. A rendőrfőkapitány végre kénytelen volt cselhez folyamodni s a következő hivatalos értesítést küldte a tanárhoz:

Igen tisztelt Tanár Ur! Értesítem róla, hogy e hó 15-én délelőtt feltizenegykor a Schwartzer-féle gyógyintézetben tartandó orvosi értekezlet határoz abban, hogy az egészségügyi állapotáról szóló bizonyítványt kiadja e. E bizonyítvány alapján nyerheti vissza állását a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól. Föltétlenül szükséges, hogy ezen gyűlésen személyesen megjelenjen stb. Kiváló tisztelettel Somogyi Szilveszter dr. főkapitány.

Tegnepelőtt kézbesítették a levelet K.-nak. A kézbesítés egészen szokatlanul történt. Léderer Dezső dr. hatósági orvos rendőri kézbesítőnek öltözött, fekete pápaszemet tett föl és úgy állított be a zavart elméjű tanárhoz, akit íróasztalánál ülve talált. Gondos örködésről a házban szó se volt. Az orvos hosszabb ideig beszélgetett a beteg emberrel és konstataatta a feleleteiből, hogy nem normális. A különös megfigyelésnek a szobába toppanó házi orvos vetett véget. Az alkézbesítő erre gyorsan eltávozott.

Másnap a tanár a főkapitány értesítése értelmében vonatra ült és fölutazott a fővárosba. Ugyanabban a kupében utazott két szegedi detektív is, akik egészen addig kísérték az elborult agyu embert, amíg a Schwartzer intézet nehéz kapuja be nem csapódott szánandó alakja mögött.

VÁROS ÉS MEGYE.

A vágóhid átalakítási tervei. A törvényhatósági bizottság utasította a tanácsot, hogy a husvágásról alkotott szabályrendelet jóváhagyása után készíttesse el Székely Mihály temesvári városi építésmérnökkel, a vágóhidi pályanyertes tervek alkotójával, most már a részletterveket is. Székely hozta el személyesen Aradra a részletterveket és átadta Nachtnébel Ödön főmérnöknek. Az Aradi Közlöny tudósítója beszélt a mérnökkel. Kijelentette, hogy körülbelül hétszáz ezer koronába kerül a mai vágóhid átalakítása és ezzel a horribilis költséggel még sem teremt a város egy modern és hosszuidőre megfelelő vágóhidat és hogy a számítások szerint az átalakításoknál a mai vágóhídból nem lesz felhasználható huszezer koronát érő rész. A közgyűlés csak a rossz pénzügyi helyzet miatt határozta el magát a mult esztendőben, hogy csak az átalakítás gondolatával foglalkozik. Valószínű, hogy a viszonyok változásával rátér a praktikusabb és

és sokkal olcsóbb megoldás útjára, egy teljesen új vágóhid építése útjára.

A Neuman-kórház csatornái. Az építészeti bizottság előterjesztést tett a tanácsnak, minthogy a Neuman-kórház építését megkezdték, intézkedjék a csatornák, a vízvezeték és megfelelő kerítés készítéséről. A mérnöki hivatal most készíti a költségvetéseket.

Aradi fiatal leányok kísértője.

— Kaland az átjáróházban. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 18.

Az aradi rendőrségen néhány hónapon belül ma harmadizben tettek feljelentést arról, hogy egy mindaddig ismeretlen férfi serdületlen korban levő leánykakat csalogat nagy bérházakba különböző mesékkel. Az előző két feljelentés esetében a férfi nyom nélkül eltűnt, míg ma a rendőrség emberei látták is, de igazolásra szólítani nem tudták.

A rendőrségen a polgári leányiskola igazgatósága és egy kis polgári iskolás leány szülei tettek jelentést ma és az iskola alsóbb osztályába járó barna kisleány így mondta el szerencsésen végződött kalandját:

— Amikor ma reggel az iskolába mentem, az Andrassy-téren uriasan öltözött középtermetű barna férfi szólított meg. — Kis leány — mondta — jöjjön velem, itt a házban egy nagysága levelet akar küldeni Simon igazgatónőnek. — Elhittem, hogy igazat mond és attól tartottam, hogy udvariatlan lennék, ha megtagadnám a levél elvitelét. Az ismeretlen elkalauzolt az Andrassy-tér 7. számú házba és az udvarban a második lépcsőhöz vezetett. — Ott fenn a második emeleten várják a levéllel — szólta a lépcsőnél — de majd én is föl kísérem magácskát, hogy ne féljen a sötétben. — A lépcsőházban csakugyan meglehetősen sötét volt, de azért baj nélkül felértünk a második emeletre. Kísérom, aki az egész idő alatt mindenfelét beszélt össze vissza. megállt az egyik ajtó előtt és azt mondta: Ugy látszik, itt már nincsen senki, elmentek az alatt, míg én lenn vártam magát. De jöjjön el délben ismét, akkor majd megkapja a levelet. — Erre elmentem.

Az iskolában a kisleány elmondta kalandját az igazgatónőnek, aki tudva, hogy senkitől sem vár levelet, gyanusnak találta az esetet és föl hívta a rendőrség figyelmét az Andrassy-téri ismeretlenre. A rendőrségen nem ez volt az első eset, amelyben hasonló titokzatos szándéku férfi szerepel. Néhány hét előtt tettek panaszt, hogy a Széchenyi-utca egyik nagy bérházába csalogatott egy női kereskedelmi iskolát látogató leánykát az ismeretlen valami ürüggyel, de már a mult évben is érkezett jelentés arról, hogy a Kápolna-utca egyik nagyobb házába két fiatal varróleányt esalt be egy férfi.

A mai eset azonban alkalmasnak látszott arra, hogy az ismeretlent elosipjék. Amikor a kis polgári iskolás leány délben hazafelé ment, meglehetősen távolságban egy detektív követte, hogy elfoghassa a jelentkező férfit — ha megint megszólítaná a kisleányt. Az Andrassy-tér 7. számú ház előtt ácsorgott is egy a személyleirashoz hasonló férfi. Ugy látszik azonban, felismerte a detektivet, mert még messze jártak tőle, amikor befutott a házba. A detektív utánna sietett, de már nyomát sem találta. A ház átjáró ház és az ismeretlen a Könyök-utcára nyíló kapun eltűnt. A detektívek azonban keresik, hogy kérdőre vonhassák kalandos kedvtelése miatt.

Csalással vádolják a játékbank kijáróit.

(Az ügyészség indítványa. — Befejeződött a rendőri vizsgálat.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, február 18.

Függetlenül a fiumei részvényesek feljelentése folytán megindult és befejezett rendőri nyomozástól, a kormány — amint azt hivatalosan is bejelentette, — minden intézkedést megtett arra, hogy a bűnösök ellen a megtorló lépéseket megtegyék. Az igazságügyminiszterium utasítására a főügyészség megkereste a budapesti királyi ügyészséget, hogy a kijárók ellen azonnal és sürgősen tegye folyamatba az eljárást. A megkeresés óta még nem tellett el huszonnégy óra s az ügyészség már elkészült indítványával. Ebben az ügyészség a büntető törvénykönyv 383. szakaszába ütköző

minősített család büntette címen ifju Tolnay Lajos, Mezei Gyula, Radanovics Dániel és Morvay István ellen a vizsgálat sürgős megindítását és elrendelését indítványozza.

Az indítvány megokolásában az ügyészség ismerteti a tényállást. A vádat arra alapítja, hogy Tolnay Lajosnak, a közmunkák tanácsa elnökének fia, ifju Tolnay Lajos és veje, Morvay István, ravasz fondorlattal megtévesztették a társaságot, hogy rokoni befolyásukkal keresztül tudják vinni nagy anyagi előnyök fejében azt, hogy Tolnay Lajos a szavazatával javukra fog dönteni. Ezért ifju Tolnay tizenháromezer ötszáz koronát, Morvay tizenötezer koronát fel is vettek a Forgalmi részvénytársaságtól. Ugyanigy tett Radanovics Dániel gyógyszerész is, aki hetvenötezer korona jutalom ellenében arra vállalkozott, hogy apósát, Garancsy Mihályt, a közmunkák tanácsának alelnökét, a vállalat érdekeinek támogatására megnyeri. Mezei Gyula mint közbenjáró szerepelt az ügyben.

Az ügyészség nézete szerint a vádlottak határozottan tudhatták azt, hogy ugy Tolnay, mint Garancsy megközelíthetetlen intakt tisztességű emberek, akiket sem pénzzel, sem rokoni összeköttetéssel megkörtözni nem lehet.

Ezt meg sem merték próbálni. Rábízták az ügyet a maga sorsára. Vakbankot játszottak. Tiszta véletlenül és nem az ő szereplésükön mult, hogy a két elnök szavazatával a Forgalmi részvénytársaság javára döntött. Indítványozza az ügyészség, hogyha netán a vizsgálat során kiderülne, hogy más, eddig ismeretlen tettesek is közreműködtek a csalásban, ezekre is terjesztessék ki a vizsgálat.

Az ügyészségi indítványt az iratokkal együtt Takáts Aurél vizsgálóbírónak osztották ki, aki már holnap kibocsátja az idézéseket a sürgősnek jelzett bűnygyben.

A rendőrségen ma délelőtt befejezték a margitszigeti bűnvizsgálatot. Sándor László rendőrtanácsos újra kihallgatta Tibor Róbertet. Tibor dr. Bedő Mór ügyvéd társaságában jelent meg a rendőrségen, aki részvényjogi szakkérdésekben adott felvilágosítást a rendőrtanácsosnak. A vizsgálat befejezéséről a rendőrség sajtóirodája utján ma délben a következő jelentést adta ki:

Az Általános Forgalmi Részvénytársaság fiumei érdekeltségi csoportja, — mint ismeretes, — feljelentést adott be a főkapitányságnál a jelzett társaság igazgatósága és felügyelőbizottsági tagjai ellen hűtlen kezelés, csalás és sikkasztás büntette miatt. Ebben az ügyben a fiumei királyi ügyészség folyó évi január 14-én

kelt rendelvénye alapján a nyomozás elrendeltétvén, ezt a budapesti államrendőrség főkapitánysága fogantatosította és a mai napon be is fejezte. A nyomozás eredményéről a megkereső királyi ügyészségnek még a mai nap folyamán jelentést fognak tenni és az iratokat megfelelő indítvány kapcsán a fiumei királyi ügyészségnek megküldik.

Miután ez ügygel kapcsolatban a Margitszigeti játékbank kaszinó tervezett alapítása alkalmából kifizetett összegek tekintetében egyes budapesti napilapokban teljesen téves és helytelen közlemények jelentek meg, a rendőrség a közvélemény helyes tájékoztatása céljából erre vonatkozólag a következőket teszi közzé: A margitszigeti kaszinó alapítása céljából a részvénytársaság könyveinek tanúsága, valamint

a nyomozás adatai szerint kifizetett a kormánynak 1.400.000 K. közbenjárás díjak különféle személyeknek cím alatt: Kristóffy Józsefnek 350.000 K., Korniss Károly grófnak 50.000 K., Horánszky Lajosnak 50.000 K., Morvay Istvánnak 15.000 K., Radánovics Dánielnek 75.000 K., Mayer Lajos dr. (Győr) 50.000 K., a svájci csoport tagjainak: Hans Pfyffernek 175.000 K., a Spahlinger, Gerbeud, Burber, Elischer dr. csoportnak 110.000 K., Spahlinger Hermannak 4.000 K., Nikole (Genf) 1.428 K., Grünwald Testvérek és Schiffer A. cégnek 30.000 K., a margitszigeti kaszinó 1913 évi bérletére 125.000 K., bankjuttalékok címén: Magyar Bank és Kereskedelmi R.-Társaságnak 50.000 K., Mercur banknak (Wien) 50.000 K., Magyar Érték- és Iparbanknak 50.000 K., Budapesti Takarékos és Zálogkölesön Részvénytársaságnak 30.000 K., Skatting Ring alapítási költségére 2.490 K., a létesítendő strandfürdőre 9.000 K., ifj. Tolnay Lajosnak fizetés címén 13.500 K., magyar és osztrák hírlapoknak, illetve egyes hírlapíróknak 505.609 K.

Ebből visszakerült:

a magyar királyi kormánynak fizetett 1.400.000 K. és a Morvay Istvánnak kifizetett 15.000 K.

A nyomozat adatai és a társaság által bemutatott könyvek tanúsága szerint egyéb kiadások a fenti címen nem merültek fel.

Akit magyarsága miatt inzultáltak.

(Az aradi törvényszék ítélete.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, február 18.

Az aradi kir. törvényszék, mint felebbvitei bíróság, ma egy becsületsértési ügyben hozott ma ítéletet, amelynek különösen indokolása tarthat érdeklődésre számot.

Még a múlt év folyamán történt, hogy Lele Viktor radnai közigazgatási gyakornok egy radnai vendéglőben néhány barátjával mulatott. A szomszéd asztalnál ült Márkus Izidor gyógyszerészség és Horvát Mária járásbírói irnok, akik Lele félszavára megjegyezték:

— Csodáljuk, hogy vannak még emberek, akik egy asztal mellé ülnek olyan emberrel, akit inzultáltak.

Lele rágalmozás miatt jelentette fel Horvátot és Márkust, feljelentésében elpanaszolva azt is, hogy két ellenfele azt híresztelte róla, hogy ő magát többször szolgabírónak adta ki.

A múlt évben tárgyalta az ügyet a radnai járásbíró, mely az inkriminált kifejezésekre nézve a valódiság bizonyítását rendelte el. Több tanu igazolta a tárgyaláson, hogy Lele tényleg szolgabírónak mondotta magát, bebizonyult az is, hogy egy lippai román fiatal ember inzultálta Lelet s így a járásbíró a vádlottakat felmentette.

Felelkezés folytán az ügy az aradi kir. törvényszék elé került, amely az elsőbíróság ítéletét megsemmisítette s a vádlottakat becsületsértés vétségében bűnösnek találva a büntetőperrendtartás 385. szakasza 1. pontja alapján Márkust 5 napi fogházra átváltoztatható 100 korona pénzbüntetésre, Horvátot pedig 3 napi fogházra átváltoztatható 60 korona pénzbüntetésre ítélte.

Az indoklás kimondja, hogy az elsőbíróság tévesen rendelte el a valódiság bizonyítását, amelynek ebben az ügyben helye nincs. Az, hogy Lelet inzultáltak, reá nézve nem megalázó, ugyanis az inzultus azért történt, mert Lele magát nem akarta románnak vallani s magyar voltát hangoztatta.

HIREK.

Letartóztatott postaosalók.

(Kiderített szélhámoság.)

Távirati tudósítás.

Nagykanizsa, február 18.

Hetekkel ezelőtt a karmacsi postahivatalban megjelent egy ember, aki Perusza Márton somogyzuzsáki sertéskereskedőnek mondta magát. Aziránt érdeklődött, nem jött címére pénz Bécsből.

— De igen jött a címére hatezer korona — mondta a postamester — de előbb igazolja magát.

Perusza előszedte igazoló irásait, mire a postamester átadta neki a pénzeslevelet. Négy nappal később egy másik ember jelentkezett a postán azzal, hogy ő Perusza Márton sertéskereskedő, kéri a hatezer koronáját. Igazolta ez is magát és nagy botrányt csapott, hogy valami szélhámosnak adták ki a hatezer koronáját. A postamester rémülten tette meg ismeretlen tettes ellen a feljelentést. Megindult a nyomozás és a pécsi postaigazgatóság kötelezte a postamestert a hatezer korona megtérítésére. A pénzt letétbe helyezték, mert az a gyanu merült fel, hogy Peruszanak is része lehet a csalásban.

A csendőrök elsősorban Somogyzuzsákon nyomoztak és itt a postamestertől kapott személyleírás alapján letartóztatták Andresits József korcsmárost, aki sehogym tudott alibit igazolni. A gyanuba keveredett Andresitset elvitték Karmacsra, ahol szembesítették a postamesterrel. Eleinte tagadni akart, de a postamester felismerte és határozottan állította, hogy neki adta át a pénzeslevelet. A korcsmáros erre beismerte, hogy Perusza nevében ő vette át a hatezer koronás pénzeslevelet. A korcsmáros erre beismerte, hogy tényleg ő a bűnös. A csalást Perusza Mártonnal együtt eszelték ki. A pénzeslevelet Bécsben Perusza adta postára. Persze a borítékban csak papírszeletek voltak, de jól tudták, hogy a postakincstár köteles a kárt megtéríteni. E vallomás után elfogták Perusza Mártont is. Most a szélhámosok a nagykanizsai fogházban várják további sorsukat. A karmacsi eseten kívül még több csalást akartak együttesen elkövetni. Így nemrégiben a felsőpáhoki postára érkezett egy négyezer koronás pénzeslevél Perusza Márton címére, de mert az átvételre hetekig senki nem jelentkezett, a pénzeslevelet visszaküldték a feladás helyére: Bécsbe.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése. További hőemelkedés és elvételre csapadék várható. — Sürgöny-prognózis: Enyhébb, elvételre csapadék.

— Az új magyar kölcsön jegyzése Londonban. Londonból jelentik: Az új magyar kölcsön-prospektusa ma este jelenik meg. A Londonban átvett három millió font sterlingből másfél milliót fix átvettek és csak másfél milliót engednek át a nyilvános jegyzésre.

— Megvádolt bolgár miniszterek. Szófiából jelentik: A törvényszék holnap tárgyalja Genadiev Petkó és Savov volt miniszterek ügyét. A volt miniszterek ellen az a vád, hogy a hadsereg részére történt szállítások alkalmával némely szállítónak kedveztek és ezért pénzt fogadtak el.

— Évi kétszáz ezer korona nászajándék. Bukarestből jelentik: A kormány elhatározta, hogy Erzsébet hercegnőnek György görög trónörökösrel kötendő házassága alkalmával nászajándékkul évi kétszáz ezer frank apanázst ad. A kormány eziránt legközelebb a képviselőházban indítványt tesz.

— Halálozás. Vogel Lászlóné szül. Iritz Margit hosszabb szenvedés után elhunyt. Temetése a Csernovits Péter-utcai 26. számú házból esütörtök délután 3 órakor fog végbemenni.

Özv. Czákó Gáborné Deutsch Teréz élete 67. évében február 18-án Mikulakán elhunyt. Temetése holnap délután fél 2 órakor lesz Mikulakán, ahonnan Törökszentmiklóásra szállítják a családi sírboltba az elhunyt koporsóját. Az elhunytban Balogh Zoltán mikolakai jegyző anyósát gyászolja.

— Hőmezővási hely a kormány mellett. Hőmezővási helyről jelentik: Cicatricis Lajos főispán elnökletével ma tartották meg a városi közgyűlést, melynek napirendjén volt Pestvármegye átirata is, amely a román paktum ellen állást foglal. Az ellenzéki bizottsági tagok már régóta nagy haragra készültek és a mai közgyűlésen Kun Béla országgyűlési képviselő és Kovács József, a függetlenségi párt nyolcvanéves elnöke ökleikkel verték a padot és végül azt indítványozták, hogy a város szavazzon bizalmatlanságot a kormánynak. Cicatricis főispán higgadt kijelentésével helyre állította a rendet, majd Bauer bizottsági tag behatóan foglalkozott a román tárgyalások ügyével és kérte a közgyűlést ne zavartassa magát az ellenzék demagóg hangjától. A közgyűlés százkilenc szóval hatvanhat ellen kimondta, hogy a román tárgyalásokban a magyar nemzet érdekeit védő törekvést lát és Tisza István gróf és kormányával szemben rendületlen bizalmát fejezi ki.

— Közös hadseregbeli és honvéd-tartalékos tisztek továbbképző tanfolyama. A gyalogság, a lovaság és a tüzérség február hó 21-én közösen harszerű lövészetet tart, amelyen a tartalékos tisztek továbbképző tanfolyamának tagjai mint nézők résztvehetnek. A résztvenni óhajtokat a tanfolyam vezetősége kocsin viszi ki. Gyülekezés délelőtt 8 órakor a Szabadság-tér és Eötvös-utca sarkán. Öltözet: menetöltözet; mindenemű hidegvédő megvan engedve.

— Leleplezett kémiszövetség. Genfből jelentik: Genfben újabban kémkedési ügynökséget leplezett le a rendőrség. Az ügynökség élén Pick Emanuel volt német tiszt állott és legügyesebb tagja Glaser Sándor egykori osztrák-magyar tiszt volt. Németországban úgy vélik, hogy az ügynökség összeköttetésben állott a Lariche-féle kém-i irodával és ez pénzelt, hogy Németországban kémiszolgálatot teljesítsen.

— Vasúti baleset. Sipaki Lajos ötvenegy éves pályamunkást a 80. számú váltónál ma délután elütötte egy tartalékmozdony. A szerencsétlenül járt munkást könnyebb sérüléseivel a kórházba szállították.

— **Előadások a rendőrségen.** Az aradi rendőrtisztület színvonalának emelésére irányuló munkához tartozik az a rendelet, amelyet ma bocsátott ki Greén Nándor főkapitány. A rendeletben, amelyet valamennyi rendőrtisztviselő megkapott, a szakoktatás nagy jelentőségére hívja fel a tisztviselők figyelmét és elrendeli, hogy a Vida Vilmos rendőrfelügyelő vezetése alatt álló tanfolyamba az összes altisztek megfelelő turnusokban bevezényeltessenek és az elméleti szakoktatáson kívül a gyakorlati kiképzést is elsajátítsák. A detektívek kiképzésével Beretz Ferenc rendőrkapitányt bizza meg a rendelet, aki ezen kívül kétszer hetenként előadást fog tartani a detektíveknek a szervezeti és szolgálati szabályokról, a büntető és kihágási törvényről és a nyomozással kapcsolatos összes gyakorlati teendőkről. Hogy pedig a rendőrtisztviselők a rendőrség hatáskörébe tartozó összes ügyekben kellő elméleti és gyakorlati tudást szerezzenek, Beretz Ferenc rendőrkapitány havonta egyszer bűnügyi ismeretterjesztő előadást fog tartani, amelyen az összes rendőrtisztviselőknek részt kell venniük.

— **Megakadályozott szerencsétlenség.** Miskolcra jelentik: Végzetes szerencsétlenségtől mentette meg egy mozdonyvezető ébersége a Miskolc és Debrecen között közlekedő személyvonat utasait. A vonat másfél kilométernyire hagyta el a rakamazi állomást, mikor a mozdony egyik kereke ketté hasadt. A vonat a Tisza hidjához közeledett és könnyen lehetségessé vált, hogy a vonat a folyóba zuhan, amikor a mozdonyvezető észrevette a balesetet és még idejekorán megállította a vonatot, melyhez új mozdonyt csatoltak. A személyvonat ezután két és fél órai késéssel érkezett be Miskolcra.

— **Merénylet — tévedésből.** Londonból jelentik: Egy szüffrazsett ma reggel merényletet követett el a hatvanhét éves lord Deardale ellen. Deardale aki a békamozgalom vezére volt ma a Sidney Bill esküdjére menő kétszáz főnyi vendégsereg között állott egy londoni állomáson, amidőn a szüffrazsett hozzálépett és kutyakorbáccsal többször arcul vágta. A merénylet a rendőrség letartóztatta. Valószínű, hogy lord Deardale a kormány egyik tagjával tévesztette össze.

— **A nyitott sorompó Zomborból jelentik:** Blaha Peter zentai gazdálkodó kocsijával épen akkor ment át a vasuti sorompon, mikor a szabadkai személyvonat odaérkezett. A lovak még átjutottak, de a kocsit a mozdony elűvötte. Blaha a sinek közé esett és súlyosan megsebesült. A zentai kórházba szállították.

— **Valódi friss Székely turó** kapható február 19 és 20-án az aradi piacon a tizenhárom vértanu szobor mellett.

— **Köszönetnyilvánítás.** Grossmann Emil dr. utján, ösmeretlenül maradni óhajtó adakozók által, a díszpanzer javára adományozott 10 koronát hálásan köszöni az elnökség.

— **A Bartos Ede** hizlaldájából származó legszebb s naponta friss vágott hizlalt baromfi, u. m.: liba, kacska, pulyka, kappan, poulard, s kisebb sütni s rántanivaló csirke, valamint nyers és sült libamaj, tepertő, füstölt libamell s comb, továbbá naponta érkező friss prima tormás, valódi kiler Sprotten stb. házhoz szállítva kapható Forray-utca 2. szám alatt. Rendelések telefonon is felvételnek. Telefonszám 1019.

— **Tyukszemvágó,** masszírozó és masszírozónő, hidegvíz-ógykezelők ajánlkoznak házhoz menésre reggel 6-10-óráig. Moni Ferenc Weitzer János-utca 13. Telefon 984. 888

— **Amortizacionális kölcsönök** jéfékvésű kész és építendő aradi házakra, földbirtokra előnyös feltételek mellett, ugyszintén tisztviselői kölcsönök kaphatók Szücs F. Vilmos által Arad, Karolina-utca 8. 585

— **5 perc alatt megszüntet** mindenféle főfájást egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszer-tárában Arad, Boros Beni-tér. 14

— **Ügyvédi irodák b. figyelmébe.** A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

— **Leltár miatt mélyen leszállított árak** Fischer-féle Nagy Áruházában, Arad Szabadság-tér 12. sz. alatt.

— **Jámbor Antal** papir- és írószer üzletét Andrassy-tér 3. sz. a. (Tabajdy-utcai oldalon) már megnyitotta. 838

— **Izr. iskolai „Működési napló”** nyomtatvány előírás szerint kapható az Aradi nyomda részvénytársaságnál.

TARKASÁGOK

(Levél az igazgató bácsihoz.) Szendrey Mihály színigazgató a mai napig talán nem is tudta, hogy mekkora a népszerűsége a legfiatalabb aradi generáció körében. Erről győzhetette meg a következő levél, amelyet ma kapott.

Szeretett Igazgató bácsi! Alulírottak azon tiszteletteljes kérelemmel járulunk — sok-sok ismerőseink nevében — szeretett és jó Igazgató bácsihoz, — lenne szíves vasárnap délutánra a Buky szindarabot kitűzni. Indokul azt hozzuk fel, hogy a multkor, mikor vasárnap játszották, már nem kaptunk jegyet, — pedig mi a Buky bácsit nagyon szeretnénk látni. Azért kérjük vasárnap délutánra, mert iskolás gyerekeket nem visznek el máskor a színházba. Igazgató bácsinak jóságát köszönjük, kezét csókoljuk: Török Pistuka, Hend Kálmán, Hidvégi Etta, Szász József, Gerő István, Somló Gyula, Hanzu Nusi, Klein Margit, Halmos Pista, Halmos Irén, Nagy Ákos, Szakolczay Lajos, Panián Iván, Panián Margitka, Gyórfy Margit, Gyórfy Iván, Szántó Böske, Farkas Ilonka, Krón Giza, Szamsztog Gyula, Salgó Piri, Haász Ella, Klein Gitta.

A szokatlan kérvényt Szendrey a legnagyobb udvariassággal sietett elintézni és már ki is tüzte jövő vasárnapra a gyermekvilágban annyira népszerű Buksit.

(Uj betegség.) A kórház bőrgyógyászati osztályán a nyilvános rendelő órán egy beteg jelentkezett. Az orvos mielőtt a páciens megvizsgálásához kezdett volna, följegyezte a beteg személyi adatait.

— Neve?

— Balás Joachim.

— Hátul s-sel, vagy zs-vel? — érdeklődött a név helyesírása iránt az orvos.

— Egyikkel sem doktor ur, csak kiütések vannak a hátamon.

SPORT.

+ **Az Aradi Korcsolyázó Egyesület** a Jókai-téri műjépgályán f. hó 21-én szombaton este 8 órai kezdettel jelmezes korcsolyaestélyt tart, mely iránt már is igen nagy az érdeklődés a város intelligenciája között.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jélel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

MULATSÁGOK.

(=) **Darányi Jánosné szindarabja** a katolikus kör tea-estén. A Katolikus Kör által február 23-án rendezendő nagy teaeestnek egyik vonzó száma lesz Darányi Jánosné „Igy kell hódítani” c. szindarabja, melyet a rendezőség a jeles író nő beleegyezésével az aradi Nemzeti-színház igazgatóságától kért el. Hogy a szindarab irodalmi érték tekintetében mily magasán áll, mutatja az, hogy az aradi színházban már többször adták elő s mindig nagy sikerrel. A darabban két nő- és egy férfi-szerep van, melyeket Csatlós Ilonka, Vasóczy Ilonka és Hoffmann Frigyes vállaltak magukra. A nevezett műkedvelők kiváló alakító képessége révén a darab a kör tea-estén is bizonyára nagy hatásra számíthat. Ezenkívül a táncokkal, monológokkal és művészi zeneszámokkal változatos programban még egy páros jelenet kerül színre, melyben a házasságnak egy sokszor előforduló józú epizódját mutatják be Láng Jánosné és Láng János rutinizott műkedvelők. Kivülük eddig a következők ígérték meg közreműködésüket: Dürr Augustus, Beckert Erzsébet, Grallert Rezsőné, Greén Buci, Farkas Mariska, Horváth Gizi, Prekupás Lujza, Prekupás Olga, Prolich Gizi, Rona Böske, Schannen Böske, Schannen Lujza, Vertán Idus, Vertán Sári, Karhanek Ferenc és Müttermüller József.

(=) **Táncestély a Fehér Keresztben.** Mazzantini Lajos operai balletmester és Hencz József aradi táncitanító kurzusainak látogatói ma este a Fehér Kereszt szálló nagytermében pompásan sikerült zártkörű táncmulatságot rendeztek. A késő éjjeli órákig tartó mulatságon résztvettek: **Asszonyok:** Kohn N.-né, Tóth Pálné, Balla Frigyesné, Steiner Adolfné, Steiner Manóné, Papp Alajosné, Prolich Istvánné, Burger Györgyné, Drummer Ferencné, Bihari Jenőné, Cselleng Jenőné, Menczer Jakabné, Abaffy Gyuláné, Schelly Mátyásné, Salgó Pálné, Lányi Izsóné, Vértes Henrikné, Wácán Gyuláné, Erdős Dánielné, Szánthó Ödönné, özv. Hank Józsefné, Endre Gézané, Hoffmann Antalné, Schwarcz Zsigmondné. **Leányok:** Kohn Ilonka, Tóth Böske, Tóth Margit, Balla Hajni, Barna Manyika, Papp Margit, Papp Jolánka, Prolich Gizike, Burger Irénke, Drummer Juliska, Bihari Ilonka, Bihari Busi, Cselleng Luizika, Menczer Jucika, Abaffy Wallyka, Abaffy Alice, Schelly Mariska, Schelly Hajnika, Salgó Pirike, Rosengarten Tusi, Wácán Zsenike, Erdős Erzsébet, Szánthó Hédy, Hank Alice, Endre Janka, Schwarcz Rózsika, Hoffmann Miczi, Hoffmann Böbe.

(=) **Molnár Jenő az Aradi Magántisztviselők Egyesületéhez.** Mint megirtuk, az Aradi Magántisztviselők Egyesülete huszonnyolcadikán, este fél 9 órakor a Központi-szálló-különtermében táncmulatsággal egybekötött műsoros estélyt rendez. Az estélynek egyik fénypontja Molnár Jenő dr.-nak, a Borszem Jankó kitűnő szerkesztőjének szereplése lesz, aki a következő levélben fogadta el az egyesület meghívását: „Nagy megtiszteltetésnek tartom kegyes meghívásukat, hálásan köszönöm s ígérem, hogy az est sikerét tehetségem és erőm szerint fogom szolgálni s ha lehet, öregbiteni. Fiatalabb éveimben sokat jártam Aradon, amely Pozsonyon kívül az egyetlen városunk, ahol a kultúra máza mögött valóságos patinás értékek vannak. Érzelmileg is boldog vagyok tehát, hogy végre hivatalosan is bemutatkozhatom.” A neves humorista a magántisztviselők estélyén humoros szabadelőadást és felolvasást fog tartani. Akik meghívóra igényt tartanak, vagy jegyüket előre meg akarják venni, forduljanak Bokor Alajoshoz, az egyesület elnökéhez.

(=) **A kürtösi iparos olvasókör** saját helyiségében február 21-én, a kör alapja javára zártkörű táncvigalmat rendez.

(=) **A gyoroki iparos olvasókör** a nagyvendéglő helyiségében, február hó 22-én, a könyvtár alapja javára zártkörű táncvigalmat rendez.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Drótnéküli táviró a kulturpalotában. A Kölesy-egyesület fáradságot és áldozatot nem kimélve bemutatja a szikratávirót. Wittmann Ferenc műegyetemi tanár napokon át kísérletezett, a míg a felvevő és a feladó állomásokat összeállította, úgy, hogy a táviratváltás a közönség szemeláttára megtörténhessen. A számosság frappirozó kísérlettel tarkított előadás vasárnap délután 5 órakor lesz a kulturpalota nagytermében. Tagoknak az 1914. évi igazolványok érvényesek. Nem tagoknak egy korona a belépődíj.

(*) Az aradi hivatalszolgák jótékony-célú asztaltársasága február 15-én tartotta Pecsenye István elnöklete alatt második évi rendes közgyűlését, melyen úgy az évi jelentést valamint a zárszámadásokat a tagok tudomásul vették. A tisztújításon elnök lett Pecsenye István, alelnökök: Szeibert Péter, Burján István, jegyző Rigler Imre, pénztárnok Tipold János, ellenőrök: Pecsenye Lajos és Pongrácz István.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tőzsvetési tudósítás

Budapest, február 18.

Készárú.

Amerika háromnegyeddel magasabb. Kínálat javult, vételkészség mérsékelte. 10 ezer mm. 3 és fél és 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli sáv	2 órai sáv
Buza 1914. áprilisra	12.13-2.14	12.18-2.14
Buza 1914. májusra	12.01-12.02	1.99-11.99
Buza 1914. októberre	11.0-11.02	10.9-10.99
Rozs 1914. áprilisra	9.19-9.20	9.16-9.17
Rozs 19. 4. októberre	8.62-8.63	8.5-8.60
Tengeri 1914. májusra	6.7-6.72	6.71-6.2
Zab 1914. áprilisra	7.76-7.77	7.74-7.75
Zab 1914. októberre	7.74-7.75	7.72-7.73

Az árak 50 kilónként számítva

Budapesti értéktőzsde (február 18.)

Osztrák hitel	641.50
Magyar hitel	845.50
4% koronajáradék	83.15
Osztrák-magyar államvasúti	725.—
Felkállogbank	450.—
Lezámitolóbank	530.75
Hazai Bank	293.—
Magyar Bank	528.50
Kereskedelmi Bank	8884.—
Rumamurányi	670.50
Salgótarjáni	751.—
Közúti Vasút	629.50
Városló Villamos	882.—

Bécsi értéktőzsde (február 18.)

Osztrák hitel	640.50
Magyar hitel	846.—
Osztrák-magyar államv.	717.50
Déli vasút	106.—

A Temesvári Lloyd-társulat terményosarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben.) 1914 febr. 18. Buza 75 kilogrammos 28.20-28.30, 76 kilogrammos 28.40-28.5, 77 kilogrammos 28.30-23.70, 78 kilogrammos 3.80-23.90. Rozs (prima) 16.60-16.80, (közép) 16.00-16.20, Árpa (sertőző) (takarmány) 12.8-13.05, Zab (prima) 14.20-14.40. (közép) 12.40-12.60, Tengeri régi (magyar) 12.40-12.50, (román) régi 13.2-13.30, új 10.30-10.50, Burzonya 100 kgr. (fehér) 4.60-4.60, (rózsa) 7.00-7.50.

Felelős az-riktó:

Rudnyánszky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1914. évi február 19-én:

C) Bérlet.

C) Bérlet.

Itt először:

Pygmalion.

Vígjáték 5 felvonásban. Írt: Shaw Bernard Fordította: Hevesy Sándor. Rendező: Szendrey Mihály.

SZEMÉLYEK:

Hígins	Szendrey M.	Eza	Komját y M.
Híginsné	Földeszné.	H iné	M. László E.
Doonittel	Varnai Jenő.	Klára	H mpel I.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTÉR.

A veszedelmes fogzási időszak.

Pirosz-pórássá lesz a sápadt kinézású gyermek, ha anyjuk nekik a könnyen szedhető Scott-féle csukamájolaj-emulsiót adja. De a mi ezen szert a gyermekek részére még értékesebbé teszi, jótékony hatása a fogzás idején. Tud valé, hogy sok gyermek ebben az időszakban különösen rosszkedvű, ugyanis fogcscák előtérése fájdalmat okoz nekik és nem hagy nekik nyugtot. Aki ezt ki akarja kerülni, nyuljon az évtizedek óta fényesen bevált Scott-féle csukamájolaj-emulsióhoz, mely a legbevehetőbb formában tartalmazza a fogzáshoz szükséges anyagokat. A fiatal testet friss erőhöz juttatja és lehetővé teszi, egészséges fogcscák előtérését. Anyának és gyermeknek nyugalmas éjszakái vannak mellette.

A Scott-féle emulsió azonban felnőttek részére is hasznos szer, mert ezeknek kimerülés esetén új kedvet és erőt nyújt.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyegyet küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien, VII., egy győgtár utján próbaadagot küldünk. 4886

Lumbach Janos és Fia

első m. kir. szab. érokoporsó-gyára és temetés-rendező Intézetéhe

Alu-irottak szomorodott szívvel tudatják a szeretett és felejtetett en jó édes anya, testvér, anyós, nagyanya és rokon

özv. Czako Gáborné
szül. Deutsch Teréznek

f. é. február 18-án hajnali 3 órakor, életének 87-ik évében történi jobblétre szenderült

A b ld gut földi maradványai február 19-én d. n. fél 2 órakor fognak a Mikolaka községi jegyzői lakáson a róm. kath. egyház szertartásai szerint bezeneltetni a Törökszentmiklósr szállt va, február 20-án d. e 10 órakor újójagos bevezetés után, a törökszentmiklósi temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra tetetni.

Aldott legyen emlékezetek!

Mikolaka, 1914. február 18.

Özv. Richter Arnoldné szül. Deutsch Aranka, özv. Toltsvay Lipótné szül. Deutsch Róza, Deutsch Pál, t stvérei. Bárandy Adél Bárandy Imre, Frisch Károly, Frisch Teréz, Frisch Mariska, Bolváry Béa, Bolváry Gyula, Bolváry Magda, unokái. Bárandy István és neje szül. Frisch Eteka, Lázár Arm n és ne e szül. Frisch Hermia, Frisch Károly és neje, Frisch Zsigmond és neje, Bolváry Ambrus és neje szül. Czako Ella, Balogh Zoltán és neje szül. Czako Pirozka, gyermekei, menyei és vejei. 41

Koszoruk mellözése Kéretik.

Gulliver

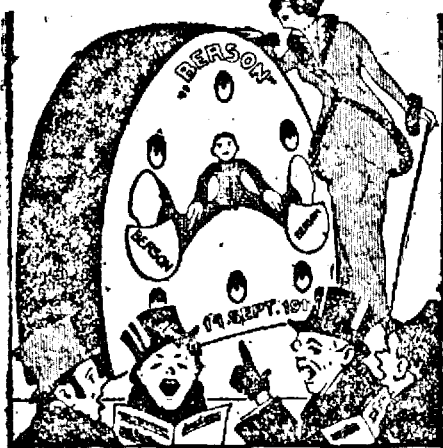
A prima kaucsuk cipősarok kaucsuk sarkok királya

szépségű cipő, mely kaucsukból készült.

Az új „BERSON“

gummisarok előnyei:

Rendkívül tartós, kiválóan ruganyos, formája ideális. Bersonművek VII.

Nem ok nélkül

részesíti előnyben a legtöbb háziasszony a „Valódi“: Franck: kávépótlékot.

Ezt az előnye:

a fűszeres íz, a szép szín és nagy kiadóság a használatban, eredményezik.

APOLLO SZÍNHÁZ.

ZRINYI-UTCA. (BARÓ BOHUS-PALOTA.)

Ma, csütörtökön d. n. 1/2 3 órakor

Gyermekek előadás

kacagtató gyermekképekkel

Bővebbet a szinlapok

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsém a nagyközönséget értesíteni, hogy
40 HP teherautomobilom mellékkocsival
 rendelkezésre áll.

Módomban a l. gyarak, ipergállatok, kereskedők és magánosok részére vaggonrakományokat is egyszerűen bárhová beszállítani legméraértelmebb díjak mellett. Egyidejűleg ajánlom helyben és vidékre költöz. odésre tiszta, szilárdan épített elszárhozó és nyílt **butorszállító kocsi**jaimat minden nagyságban, tiszta csomagoló anyaggal, szakszerű csomagolással és felelőség mellett. Szíves megkereséseket leggyorsabban elintézek. 951

Rubinstein Mór
 butorszállítási vállalata, a cs. és kir. helyőrség szállítómányozója ARAD, (Minorita palota.) Telefon 188.

Ha jó és száraz fát

akar vásárolni, úgy keresse fel bizalommal

Susa Lajosné

vegyeskereskedését Tökély-tér Katalin-fürdő épületben, ahol haszállítással teljes mértékben 100 Klg. elsőrendű bükkfa 3 vágású csak ... K. 2.80 4 vágású rövid K. 3.— Kötő szagmentes faszén csomagja 11 fill. Rendelések aznap elküldetnek. Pusztai egészséges teljes tej literje háshoz szállítva 24 fill. Kötő különböző finom theák dekája: 16 fillér.

Telefon 1003. szám.

1053

Figyelem!

Mindenki meggyőződhet egy próbarendelés által, hogy **Salacz-m. B. által ez előtt Boleszi-féle** cipő-üzletbe a legfinomabb kivitelben és olcsó ár mellett kényelmes férfi-, női- és gyermek-cipőket.

Cipők nagyraktára

Kossuth-utca 3. szám alatt, hol a legjobb anyagból saját műhelyemben készült férfi-, női- és gyermek-cipők kivételes olcsó árban, jó minőségben, szolid kiszolgálás mellett vásárolhatók. 4689

Tisztelettel:

Czernóczky Mihály
 ur- és női-cipész.

Sürgöny!!!

Üzlet átalakítás miatt eladom egész raktáramat u. m. kész férfi- és gyermekruhákat ugyszintén kész női felöltőket mélyen leszállított árak mellett. Ezen ritka alkalmat mindenki ragadja meg, mert saját érdeke, hogy ruha szükségleteit olcsó pénzért megvásárolhatja.

SAMU M.

FÉRFI-, NŐI-, GYERMEKRUHÁ- ÉS DIVATÁRUHÁZA 1038

ARAD, SZABADSÁG-TER 3.

Az „Orsoval halhoz.”
 Legnagyobb halkivittel

Lutwák József

déligyümölcs és magyar termények kivitele

ARAD, Árpád-tér 1. sz.

(a zsidótemplom épületben.)

Interurban telefon: 615

F. hó 2-án érkezett két waggon pirosbéli narancs, a vevőközönségnek az alant megjelölt árakban ajánlom: 1 láda vegyes piros narancs 300-as 10 korona, 10 láda vegyes piros narancs 200-as 8 korona, 1 láda óriási vegyes narancs 160-as 8 korona 50 fillér, 1 láda I. rendű legfinomabb citrom 11 korona.

Kizárólag piros átsomagolva, hibákkal eltávolítva: 1 láda 300-as narancs 12 korona, 1 láda 200-as narancs 9 korona 50 fillér, 1 láda 160-as narancs óriási 10 korona, kis láda (fél) 150-es 7 korona.

A helybeli piacon bizományi árusátraim vannak felállítva, cégtáblámmal jelezve két sátorban kizárólag pirosbéli narancs. Sátorokban az árak jelezve vannak. Kérem azonban a vevőközönséget, ebbeli kívánságát bizományosomnak megmondani.

Ajánlom továbbá minden csütörtökön fizetemben és pénteki napon üzletemben és a halpiacon eladásra kerülő friss élő halak minden fajtáját, a legolcsóbb árakban. Olasz szőlő kilója 1 korona 60 fillér. Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek: üzletem péntek estétől szombat estig zárva. T. vevőközönség szíves partifogását kérve, maradtam tisztelettel: 739

Lutwák József.

Mozi-berendezés.

A híres „Gaumont” párisi cég által tökéletesített teljesen új mozi-berendezés üzemre összeállítva, mely áll: „Gaumont” máltai keresztes Elgé-gép, motor, ellenállás, motorellenállás, kapcsoló tábla, szabályozható vasasztal, minimax, ventiláció, egy hangverseny-zongora, padok, stbi

jutányos árért eladó.

Megtekinthető 1011

Arad, Szél-utca 1b, fűszerüzlet.

UJI

Szénnagykereskedés.

UJI

Iroda: Andrassy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota)
 Telefon 987. Telefon 987.

Szállít házhoz legkitünőbb minőségű elsőrendű

Porosz Salon fűtő kőszent

Porosz Salon fűtő kőszent

Porosz kovács kőszent

Bükkfa szent

a legjutányosabb árban. Figyelmes és pontos kiszolgálást előre is biztosítjuk. 501 Tejes tisztelettel

Aradi Kőszent és Kősz Forgalmi Vállalat.

Üzlet-áthelyezés!

Vas- és réz-butor gyári helyiségünket
Zrinyi-utca (báró Bohus-palotával szemben)

áthelyeztük és ajánljuk a n. 6. közönségnek saját gyártmányainkat vas- és réz-butorokban, kerti butorok, internátus-, kórház- és szálloda-berendezések szolid és erős kivitelben. Sodrony-ágybetétek vas- és fagerettel minden méretben a legerősebb kivitelben kapnátok. Elvállalunk mindennemű vas- és rézbutor javításokat és festéseket. 947

Gyárhelyiség: Aulich L.-u. 14. Üzlethelyiség: Zrinyi-u. Gyári telefon 423.

Képes árjegyzéket kívánatra díj- és bórmentve küldünk.

Szíves megrendeléseket kér, tisztelettel:

Fleischer Testvérek

vas- és rézbutor-gyárosok.

Alapított 1893-ik évben

Új élővirágüzlet.

Értesítem úgy a helybéli, mint a vidéki vásárló közönséget, hogy február hó 8-án Arad, Zrinyi-utca (Bohus-palotába) egy izlésesen berendezett

Élővirág-üzletet

nyitottam, ahol is állandóan nagy választékot tartok mindennemű levágott és cserepes és díszvirágokból. — Alkalmi kosorúkat és csokrokat legjutányosabban és legizlésesebben nagyvárosias mintára azonnaira is elkészítek és hazaszállítok. 669

Szíves pártfogást kérek:
Kittünő tisztelettel:

Jánossi Károly
mű- és tájkertész.
Telefon 1020.

A legkedveltebb arcápoló szerek

**Rozsnyay Szerail arckenőcse és
Rozsnyay Szerail krémje ::**

A legszebb asszonyok és leányok használják

Szeplőt, mitessert, májfoltot és egyéb bőrtisztatlanságot rövid időn eltüntet. De mint bőr ápolószert felülmulthatatlan, különösen tavasszal, mikor az arcot az időjárás ellen meg kell védeni. 1845

Nagy tégely 1 kor. 40 fill., kis tégely 70 fillér.
1 tégely krém 1 kor. Hozzá való szappan 70 fill.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.

29982—1918. kh. sz.

Hirdetmény.

Az eleven hasznos vadak s a hasznos szárnyas vad tojásainak forgalomba hozatala és szállítása tárgyában a m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 1910. évi március hó 14-én 86219. szám alatt kiadott rendeletét a következőkben tesztem közzhírré.

A hazai vadtenyésztés érdekében és a hasznos szárnyas vad tojásai mindinkább elharapodzó jogosulatlan elszedésének meggátolása végett az 1879. XL. törvénycikk 1. és 16. §-ai alapján rendelem: 1. Élő hasznos vadat, hasznos szárnyas vad tojásait szállítani csak engedéllyel szabad. 2. Az engedélyt a m. kir. földművelési miniszter adja, akihez a kérvényt a törvényhatóság első tisztviselője útján kell benyújtani. A kérvény benyújtása alkalmával hatóságilag igazolandó, hogy folyamodó a vadászati jog tulajdonosa s így az élő hasznos vad befogására, vagy hasznos szárnyas vad tojásainak szedésére jogosult. Az engedélyt kérő, ha nem tulajdonosa a vadászatnak, igazolni köteles, hogy a vad befogást, tojás szedést a vadászat tulajdonosa nem tilalmazta. Az engedély alapján a törvényhatóság első tisztviselője szállítási igazolványt állít ki mely a szállítvánnyal együtt a vasúti, hajózási illetve postai felvételi hivatalnak átadandó. Ha élőhasznos vad vagy hasznos szárnyas vad tojása ilyen szállítási igazolvány nélkül, a vasúti, hajózási illetve post felvételi hivatalnál továbbítás végett feladatni szándékoztak, ily küldemények felvétele megtagadandó s ha mégis tévedésből ilyenek felvételtek, akkor azok visszatartandók, a községi eljárásnak átadandók s erről a községi illetékes első foku rendőri hatósága azonnal, esetleg távirat útján is értesítendő. 3. Aki élőhasznos vadat vagy hasznos szárnyas vad tojásait az

1. pontban meghatározott engedély illetve igazolvány nélkül szállított, vagy azok jogosult megszerzését igazolni nem tudja, kihágást követ el, s a rendőri büntető hatóságok által 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő, s nemcsak az eljárási költségekben, hanem a vad etetési és kezelési költségeiben is elmarasztalendő. 4. A lefoglalt vad és tojás, amennyiben a károsult vadászat tulajdonosnak személyazonossága a lefoglalás alkalmával kétségbevonhatatlanul kideríthető s hozzá távirati úton intézendő felszólításra 24 óra leforgása alatt beérkező válasza alapján rendelkezésére bocsátandó. Amennyiben a károsult személye, vagy jogosulatlanul megszerzett hasznos vad és hasznos szárnyas vad tojásának származási helye meg nem állapítható a lefoglalt vad és tojások a lehető legrövidebb idő alatt még a kihágás ítélet hozatala előtt az eljárásra illetékes I. foku rendőrhatalóság által elkobzandók és nyilvános árverésen eladandók. Az árverésen csak a vadászterület tulajdonosa, vagy bérlője, illetve ezeknek meghatalmazottjai vehetnek részt. A kihágást elkövető az árverésen rész nem vehet. Ha jogosult árverező nem jelentkezik a vad annak a községnek határában a melyben az lefoglaltatott kibocsátandó a tojások pedig haladéktalanul földművelésügyi m. kir. miniszterium rendelkezésére bocsátandók, illetőleg a lefoglalt tojások ügyében a földművelésügyi miniszter rendelkezése távirati úton kérendő. Az árverésen befolyt összeg az 1901. évi XX. tcz. 28. §-ában megjelölt célokra fordítandó. Ha az árverés illetve az eleven vad etetési és kezelési költségei a kihágást elkövetőtől nem hajthatók be, azok az árverésen befolyt összegből levonandók. 5. E rendelet az 1908. évi december hó 18-án 10592/1908. szám alatt kelt, a m. kir. belügy igazságügyi és kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott földművelésügyi miniszteri rendelet hatályon kívül helyesése mellett 1914. évi április hó 1-én lép életbe.

Greén,
főkapitány.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy rég érzett hiány pótlására több orvos ur kívánságára külföldi mintára a **modern osecsemő diätetika minden követelményének megfelelő tejkonyhát rendeztem be**, hol is állandó orvosi felügyelet alatt álló **tuberculínra nem reagáló tehát biztosan nem gümőkóros** tehénektől **hygienikusan nyert tejből** a különböző kora csecsemők consturciójának megfelelő gyermektejféléseket állítok elő.

Készülnek előzetes írásban közölt rendeletre **osecsemő tejek a szükséges higitásokban osecsemőtejek zabdara (nyák) és zabliszt főzetekkel**

Keller-féle maláta leves

Finkelstein Meyer-féle fehérje tej

A tejfélésegek sacharinnal édesítettek és kívánatra Soxhlet tápczukorral 1—5 % arányban kevertetnek s az összes félésegek sterilisáltatnak.

A tejeket 200 grammos üvegekben hozzuk forgalomba azok ára 10 és 20 fillér között váltakozik. Legkisebb rendelhető mennyiség 5 üveg, az üvegekért darabonként 20 fillér betét teendő; rendeléseket kérjük esti 7 óráig hozánk juttatni. Sürgős rendeléseket telefonon kérjük eszközölni. 1324

Antoni FÖLDES KELEMEN
gyógyszertára Arad. ■

Az összes hazai elsőrangú Pokrógyárak um.: Gáosi, Besztercebányai, Pinkafői, Nagydísznódi és Brassói **POKRÓCGYÁRAK**

POKRÓCZ KÉSZITMÉNYEINEK

a legolcsóbb minőségtől a legfinomabb kivitelig páronként, méter- és végzámra a legmegbízhatóbb beszerzési forrása az

Erdélyi és bácskai Iparúru raktár :-:

Reich B. Károly Fia és Társa-cég

Andrássy-tér 6. sz. (Verbos-ház.)

TELEFON 649. 5815 TELEFON 649.

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asthmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban, sorvadásban, tüdőcsucsuruttban, tüdőbajokban, elnyálkásodásban, hosszas rekedségben szenvednek és eddig gyógyulást nem találtak. Minden ily beteg kap tőlünk **„Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?”** teljesen ingyen és bérmentve egy ábrával ellátott könyvet **„Iria Dr. med. G. Guttmann, a Píneógyógyintézet főorvosa és a könyv a kérdést tárgyalja: „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?”** Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teákból. Sok ezren dicsérik, akik eddig használták. Gyorskorló orvosok e teát mint kiváló diétikumot használták és dicsérik tüdőgümőkórnál (sorvadásnál), asthma, bronchitis és torokburult eseteiben. Ez a Tea nem titkos szer, Lieber-félekéül van összeállítva, melyek császári rendelet folytán a szabad forralomnak vannak átengedve. Az ára oly jutányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden kockázat nélkül kipróbálhassék és bajának mineműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?” című könyvet és egy próbát a teákból és pedig teljesen ingyen és bérmentve. Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címmel az alábbi cégnek: **PUNLMANN & Co., Berlin 322. Müggelstrasse 25.**

122—1914. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur rendeletére a Maros folyó konop-aradi szakaszán 1914. évben szükséges 7500 m³ vízepítési célokra alkalmas terméskőnek biztosítása céljából 1914. évi március hó 23-án d. e. 11 órakor az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati feltételek, a tervek, továbbá a kötendő szerződés mintája és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál megszerezhető ajánlati mintán fenti szállításra teendő ajánlatok, melyekhez a szállítandó kőanyag mintája is csatolandó, a fentjelzett napon d. e. 1/2 11 óráig az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal főnökénél nyújtandók be.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői elen lehetnek.

Arad, 1914. évi február hó 17-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

1092

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin tartással.

Minden dobozban 120 darab.

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

különlegességi dohány-üzletben.

Dózsa

Tűzifatelepen

jól ölezt mindenrendű tűzifa és elsőrendű szőlőkaró jutányosan kapható:

821

Radnai-ut 11. sz.

Telefon: 837.

121—1914. szám.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter ur rendeletére a Maros folyó szeged-apátfalvai szakaszának szabályozásához 1914. évben szükséges 4500 tonna (mintegy 3000 m³) vízepítési célokra alkalmas terméskő szállításának biztosítása céljából 1914. évi március hó 23-án d. e. 1/2 12 órakor az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében nyilvános zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

Az ajánlati feltételek, a tervek, továbbá a kötendő szerződés mintája és az annak kiegészítő részét képező általános és részletes feltételek az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az aradi m. kir. folyammérnöki hivatalnál megszerezhető ajánlati mintán fenti szállításra teendő ajánlatok, melyekhez a szállítandó kőanyag mintája is csatolandó, a fentjelzett napon d. e. 11 óráig az aradi m. kir. folyammérnöki hivatal főnökénél nyújtandók be.

A versenyárgyaláson az ajánlattevők vagy azok képviselői jelen lehetnek.

Arad, 1914. évi február hó 17-én.

M. kir. folyammérnöki hivatal.

1091

Kalmár József

villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz.

Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költséghalmozók figyelmébe:

villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket s minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos főszelvényeket, villanyos vasakat, villanyos hajszűrő vasakat, Wolfram lámpákat és mindenemű villanyos cikkeket. 481

806—1914. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál megürsedett X. fizetési osztályba sorozott évi 2000. kor. fiz. és, 200 kor. városi pótlék, 720 kor. lakbér és 240 kor. ruhsátalánnyal javadalmazott rendőrfelügyelői állásra pályázati hirdetek és felhívom mindazokat akik ez állást elnyerni óhajtják képzettségüket igazoló okmányokkal másutt netán elöljáró szolgálati idejüket igazoló bizonyítványokkal és nem a város szolgáltatásban állók egészségi állapotukat igazoló orvosi bizonyítványokkal együtt pályázati kérelmeiket Arad sz. kir. város törvényhatóságához, címeze hivatalomba folyó év

február hó 28. napján déli 12 óráig nyújtsák be.

Az állás a legközelebbi törvényhatósági közgyűlésen választás után fog betölteni

Arad, 1914. február 12-én.

Varjassy,
polgármester.

Szalkai Arminné

hímző- és fehérnemű üzlete

Arad, Weltzer János-u. 13.

(A főpostával szemben.)

Női-, férfi- és gyermek kelmék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4831

Biznes és fehér hímzések, ugyancsak fehérnemű varrások első árban készülnek.

Uri leányok a fehérnemű varrás, hímzés és szabás tanítására felvétetnek.

Intézetnél és kórháznál fehérneműk versenyképes árban készülnek.

Hímző és fehérneművarró leányok fizetés-sel felvétetnek.

Nyilatkozat.

Tekintetes

Hajós Árpád gyógyszerész úrnak

Arad.

Szeged, 1914. február hó 13-án.

Igen tisztelt Gyógyszerész Úr!

Nem mulasztatom el, sőt egy igen kedves kötelességet teljesítsek azáltal, hogy egy nyílt levélben mondjak köszönetet az Ön által készített Aradi Itholya krémjéért.

Ez a krém készítményét már 8 év óta használtam és igazán mondhatom, hogy bár több arckozmikumot próbáltam ki, de egyikben sem tapasztaltam azt a kitűnő hatást, mint az Ön híres készítményénél.

Ért a Hajós-féle Itholya krémért azért nem rendeltem minden esetben Öntől, mivel azt egy helybéli Barcsay Károly-féle gyógyszerertárból, valamint a Kórház Vajda Úr ak drogeriájából mindig frissen szerezhettem be.

Még egyszer köszönetet mondva, felhatalmazom Önt, hogy jelen levelem nyilvánosságára használja.

Maradok tisztelt Üstölője

Szeged, alsóváros

Gádl Sándorné.

Jámbor Antal papir és írószerszám üzletét Andrassy-tér 3. alatt a Tabajdy-u. oldalon megnyitotta.

Modern levélpapírok
 Üzleti és irodai nyomtatványok
 Iskolai cikkek
 Képes levelező-lap ajándékok
 Csomagoló papírok

Telefon: 1022. szám.

887

Magyar királyi államvasutak.

MENETREND.

Arad-Tótváza.							Arad-Budapest.							Budapest-Arad.													
Állomások	Gy.	Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Vv.	Állomások	Gy.	Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Vv.	Állomások	Gy.	Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Sz.	Gy.	Sz.	Vv.	
Arad ind.	12:47	12:15	4:08	11:15	7:09	6:30	Arad	4:51	9:25	6:23	5:08	8:20	11:43	4:15	Budapest kpu.	7:05	7:50	12:20	2:10	5:00	9:30	11:25	9:30	11:25	9:30	11:25	
Óthalom	2:28	4:19	11:51	6:42	6:42		Sóronya	5:08	9:58	5:18	11:58	11:58	4:35	Kőbánya felső p. u.	7:20	8:07	12:38	2:23	5:14	9:43	11:38	9:43	11:38	9:43	11:38		
Maroscsanak	2:40	4:29	11:53	6:52	6:52		Kürtös	5:25	10:15	6:48	5:51	12:11	4:35	Rákos	7:40	8:34	1:11		5:38	10:27	12:18	10:27	12:18	10:27	12:18		
Ópálos	3:05	4:54	12:15	7:17	7:17		Lőkősháza	5:44	10:34	5:48	5:48	12:28		Maglód	8:44	1:21				10:34	12:28	10:34	12:28	10:34	12:28		
M. Radna (6)	1:24	5:19	5:06	12:28	7:47	7:29	Bánhid majar	5:52			5:52	13:33		Gyömrő	8:51	1:30				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43		
Milova-Odv.	8:42	5:30	12:38	7:50	7:50		Országút	5:58			5:58			Mende	9:02	1:45				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43		
Kunop	3:54	5:43	1:07	8:01	8:01		Kétegyháza	6:06	10:47	7:08	6:06	9:04	12:44	4:59	Tapiósüly-Tapiósáp	9:13	1:58				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43	
Marebörnye	4:13	6:02	1:27	8:18	8:18		Ujkigyós	6:24	11:05	6:20	1:01			Tapiószececső	9:13	1:58				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43		
Tótváza	4:42	6:31	1:57	8:43	8:43		Békés-Csaba	6:42	11:23	7:27	6:31	9:23	1:12	5:19	Nagykátá	9:51	2:44				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43	
Boborsin	2:25	4:57	7:00	9:02	9:04		Békés-Földvár	7:00	11:41	7:28	6:38	9:26	1:32	5:25	Tapiószele	10:00	2:55				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43	
Zám	2:48	7:38	3:07	9:38	9:38		Mezőberény	8:00	12:00	8:05	7:30	10:06	2:28	6:28	Ujszász	10:13	3:12	3:41	6:39	12:15	2:15	2:15	2:15	2:15	2:15		
Marebörnye	3:13	8:14	4:11	9:37	10:12		Gyoma	8:24	12:24	8:15	7:35	10:13	2:33	6:43	Szajol	10:13	3:12	3:41	6:39	12:15	2:15	2:15	2:15	2:15	2:15		
Déva	3:42	8:51	5:20	10:55	10:55		Mezőtar	9:00	12:40	8:38	8:01	10:38	3:01	6:57	Pusztá-Tenyés	11:31	4:46				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43	
Piszló	4:08	9:24	6:01	11:25	11:25		Pusztá-Pó	9:24	13:04	8:57	8:02	10:39	3:07	7:02	Pusztá-Pó	11:42	4:59				10:51	12:43	10:51	12:43	10:51	12:43	
Szilvásviz	4:24	9:55	6:30	11:53	11:53		Szajol	10:00	13:20	9:13	8:48	11:10	3:42	7:08	Mezőtar	12:03	5:26	5:50	4:50	7:58	2:50	4:50	4:50	4:50	4:50		
Alvincs	4:40	10:20	6:53	12:15	12:15		Szajol	10:50	13:50	9:25	9:40	11:20	3:53	7:23	Gyoma	10:14	5:30	4:51	7:58	2:50	4:50	4:50	4:50	4:50	4:50		
Alvincs (1)	4:58	10:37	7:11	12:46	12:46		Szajol	11:00	14:00	9:35	9:40	11:29	4:00	7:37	Mezőberény	10:38	5:59	5:10	8:18	3:50	5:50	5:50	5:50	5:50	5:50		
Gyulafehérv.	5:10	11:00	7:22	13:15	13:15		Ujszász	11:10	14:10	9:45	10:00	11:47	4:10	7:50	Békés-Földvár	11:05	6:09	5:11	8:25	4:50	6:50	6:50	6:50	6:50	6:50		
Tótváza (6)	5:12	11:02	7:24	13:17	13:17		Tapiószele	11:20	14:20	9:55	10:10	12:00	4:20	8:00	Békés-Csaba	11:23	6:17	5:19	8:31	5:00	7:00	7:00	7:00	7:00	7:00		
Tótváza (6)	5:12	11:02	7:24	13:17	13:17		Tapiószele	11:30	14:30	10:05	10:20	12:10	4:30	8:10	Ujkigyós	11:27	6:25	5:27	8:39	5:10	7:10	7:10	7:10	7:10	7:10		
							Nagykátá	11:40	14:40	10:15	10:30	12:20	4:40	8:20	Kétegyháza	11:45	6:33	5:35	8:47	5:20	7:20	7:20	7:20	7:20	7:20	7:20	
							Nagykátá	11:50	14:50	10:25	10:40	12:30	4:50	8:30	Országút	11:48	6:41	5:43	8:55	5:30	7:30	7:30	7:30	7:30	7:30	7:30	
							Nagykátá	12:00	15:00	10:35	10:50	12:40	5:00	8:40	Bánhid majar		6:49	5:51	9:03	5:40	7:40	7:40	7:40	7:40	7:40	7:40	
							Nagykátá	12:10	15:10	10:45	11:00	12:50	5:10	8:50	Lőkősháza	2:44	6:57	5:59	9:11	5:50	7:50	7:50	7:50	7:50	7:50	7:50	
							Nagykátá	12:20	15:20	10:55	11:10	13:00	5:20	9:00	Kürtös	2:51	7:05	6:07	9:19	6:00	8:00	8:00	8:00	8:00	8:00	8:00	
							Nagykátá	12:30	15:30	11:05	11:20	13:10	5:30	9:10	Sóronya	3:16	7:17	6:19	9:31	6:10	8:10	8:10	8:10	8:10	8:10	8:10	
							Nagykátá	12:40	15:40	11:15	11:30	13:20	5:40	9:20	Arad	3:31	7:27	6:29	9:41	6:20	8:20	8:20	8:20	8:20	8:20	8:20	
							Nagykátá	12:50	15:50	11:25	11:40	13:30	5:50	9:30	Budapest k. p. u.	3:41	7:37	6:39	9:51	6:30	8:30	8:30	8:30	8:30	8:30	8:30	
							Nagykátá	13:00	16:00	11:35	11:50	13:40	6:00	9:40													

Oda.				Arad-Nagykikinda				Vissza.			
Vv.	Szv.	Vv.	Vv.	Állomások	Vv.	Vv.	Szv.	Vv.	Vv.	Szv.	Vv.
6718	6702	6712	6714		6718	6711	6701	6715			
L-III	L-III	L-III	L-III		L-III	L-III	L-III	L-III			
	6:42	1:00	7:24	Arad	5:50	11:12	3:15				
	6:59	1:18	7:41	Ujarad-Kisszentmiklós	5:52	10:57	3:01				
	7:16	1:39	8:02	Zádorlak	5:54	10:30	2:40				
	7:25	1:47	8:11	Újbodrog	5:56	10:18	2:32				
	7:46	2:12	8:36	Fóniak	5:58	10:05	2:21				
	8:00	2:27	8:51	Németszentpéter	6:00	9:40	1:58				
	8:08	2:35	8:59	Munár	6:02	9:28	1:49				
	8:21	2:49	9:13	Temesnagyfalva	6:04	9:13	1:36				
3:41	8:54	3:21		Perjámos	6:06	8:45	1:12				
4:03	9:08	3:37		Pécsak	6:08	8:13	19:48	9:30			
4:25	9:24	4:10		Levrin	6:10	7:52	12:31	6:30			
5:08	10:01	4:44		Nagykikinda	6:12	7:07	11:55	6:30			
5:30	10:28	5:17			6:14	6:30	11:25	7:00			

Temesvár-Jézsefváros-Arad.					
Állomások	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv. ind.	4:27	8:50	2:24	5:06	9:28
Szentandráshely	4:47	9:08	2:42	5:26	9:48
Mercsifalva	5:00	9:23	2:56	5:40	10:02
Orczfalva	5:11	9:32	3:06	5:51	10:13
Vinga	5:20	9:44	3:18	6:04	10:25
Németság	5:28	9:57	3:31	6:18	10:38
Ujarad	5:36	10:10	3:47	6:30	10:51
Arad	5:44	10:22	3:58	6:42	11:04

Arad-Temesvár-Jézsefváros.					
Állomások	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.	Szv.
Arad ind.	6:15	12:07	4:28	7:11	10:40
Ujarad	6:25	12:16	4:43	7:21	10:50
Németság	6:41	1:04	5:08	7:37	11:06
Vinga	6:55	1:18	5:19	7:48	11:17
Orczfalva	7:06	1:30	5:30	7:59	11:28
Mercsifalva	7:16	1:40	5:40	8:09	11:38
Szentandráshely	7:28	1:52	5:52	8:21	11:50
Temesvár-Jv. ind.	7:46	2:11	6:10	8:39	12:08

Szabó Albert

Ö. Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója

ARAD,

Andrássy-tér 16. szám.

Városi és megyei telefon 239.

Nikotinmentes

Dohány-, szivar-, szivarkaneműek és különlegességek egyedüli elárúsító helye.

Menyasszonyi kelengyékhez konyhaberendezés és háztartási cikkek nagy raktára.

Művészeti kivitelű, valódi márvány-, bronz-, China-ezüst és más kivitelű dísz tárgyak.

Legnagyobb raktár kül- és belföldi porcellán- és üvegkészletben.

Legújabb kivitelű villany-, légszesz csillárok petroleum lámpák a legnagyobb választékban.

Wolfram- és gázégők legjobb minőségben.

Épületüvegezés és képkerepezés.

Fehér Kereszt

szálloda félkertjének külföldi mintára berendezett

Étrendje:

Február 19-én
ó 2:40

Délbe

Leves:
Zöld bab.
Közétel:
Kelvirág vajjal.
Sült:
Francia roastbeef
Tészta:
Mandulás kifli.

Este

Leves:
Erő leves.
Hal:
Fogas rostos.
Sült:
Erdélyi fatányéros.
Tészta:
Gyümölcs rizs.

Esténként Gyurkovits András kitűnő zenekara hangversenyez.

A bál és mulatságot rendező f. közönség szives tudomására adjuk, hogy a Fehér Kereszt szálloda nagyterme mindenkor díjtalanul áll rendelkezésre

1914. évben kibocsájtandó 4¹/₂⁰-os magyar kir. adómentes törlesztéses állami járadék-kölcsön jegyzésére

90.45 K

árfolyam mellett előjegyzéseket elfogadok február 20-án d. u. 6 óráig.

GOLDSCHMIDT SÁNDOR

Arad, Minorita-palota.

Uj, modern, 12 évig adómentes évi 8400 koronát jövedelmező

bérház

nagy telekkel Arad belváros legforgalmasabb utcájában, kedvező feltételek mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Kökényessy Gyula
Arad, Szabadság-tér 9.

TELEFON TELEFON

86. 86.

Elsőrendű fűtő.

Porosz kőszén (darabos)

Porosz kőszén (dió)

Porosz koks

Aprított tüzifa

Kötegben alágyujtó.

Elsőrendű vasalé és ipari

Faszén 5723

Nagyban és kicsinyben legelőbban kapható

Weisz Dávid

cégnél. Telefon 86.

Arad, Yossuth-u. 62.

Az Andrássy-téren az első emeleten

a főtér kellő közepén egy utcai lakás azonnalra, vagy május hó 1-re

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hó- és jégtakarítást

háztetőkről, valamint oserépjavitási munkákat juttányos áron vállal 1101

Komor Márton

cserép és palafedő mester

Arad, Kápolna-u. 12.

Meghívásra azonnal elmegyek.

Apró hirdetések.

Azon apróhirdetésekre vonatkozó tudnivalók, ahol a hirdetés mellett: „Bővebbet, vagy cím a kiadóban” áll, közelebbi adatok olvashatók az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalának előcsarnokában elhelyezett táblán.

ALKALMAZÁST KERES.

Ügyvédi irodal

alkalmazást keres az újabb törvényekben is jártas önálló munkaképességű gépiró, volt ügyvédi irodavezető. Cím a kiadóhivatalban. 972

Egy

volt önálló kézmű és rövidáru kereskedő, a ki már egy nagyobb angró cégnek utazott és bánátságban jól bevezetve, utazói ese legkönyvebbi állást keres. Címek a kiadóba leadandók. 1103

ALKALMAZÁST NYER.

2 ügyes

csomagoló leány és több munkás-leány felvétetik. Piskotsgyár, Radnai u. 23. 1063

Előkelő csemegeüzletem

részére jó megjelene ő, ügyes segédet keresek Ngy Farkas, Arad. 1099

Egy magános urhoz

kerestetik egy polgári asszony, aki a főzést és házi teendőket teljesen elvállalja. Ajánlatok „G zászszony” jelige alatt a kiadóba 1073

INGATLAN.

Eladó

egy újonnan épült még 11 évig adómentes sarokbérház jóforgalmu vegyeskereskedéssel, a melyhez italméltó és tervengedély van, elköltözés miatt. Az üzlet esetleg külön is eladó Bővebbet Braun N. Antal kereskedésében Arad n. Boros Béni-tér 7. szám. 1094

Eladó

a Lipót-utcai 8. számú magánház, melyben van két szép utcai szoba és egyéb szükséges mellékhelyiség. Fűtőtelek megújítva. Hasszinger-utca 3/a szám alatt. 1097

Eladó

modern magán ház, 5 szoba előszoba, cseléd- és fürdőszoba, G & berendezés, és szép kis kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 1005

Szabadság-tér

közlemben jókarban lévő ház, szabad kézből eladó. Ugyanott egy telek, mely 3 épületből áll eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Papp József Hunyadi u. ca. 2. 973

ÜZLETEK.

Andrássy-tér 15. számú
házban egy fényképész-műtárem helyiség május 1-re kiadó. 1059

Jóforgalmu

vegyeskereskedést, esetleg házzal együtt átvennek. Ajánlatokat „Jó üzlet” jelige alatt a kiadóhivatalba kérek. 1098

KIADÓ LAKÁS.

4 szobás

emeletli uri lakás Május 1-től kiadó Magyar-utca 9 szám alatt. 1012

Egy 5 szobás

utcai földszintes modern lakás, minden hozzátartozóval és külön bejárattal, május 1-re kiadó. Teleki utca 4. szám. 1052

Maros-utca,

Erzsébet királyné-körút sarkán épülő ház II. emeleten 4 utcai szoba, csukott és nyitott erkélyvel, május 1-re kiadó. 1069

Családi ház,

D meter utca 105, mely 3 utcai 2 udvari szobából, a szokásos mellékhelyiségekkel, szőlő-, virágos kert és baromfi udvarból áll eladó, vagy folyó évi május hó 1-re bérbeadó. Értékesíteni ugyanott, vagy Dr Molnár Oszkár ügyvédi irodájában Arad, Erzsébet királyné-körút 87. szám. 993

Apponyi Albert-körút 1 sz.

slát, a Kulturp lotával szemben, 5 szoba, előszoba és hűtőtartó mellékhelyiségekből álló földszinti lakás május 1-re kiadó.

Kiadó

4 szobás utcai lakás Weitzer u 5 és Puskai-ut 6. Bővebbet Előcsarnoknál. 763

Három szobás

udvari lakás fürdőszobával és egy tagas raktárhelyiséggel Deák Ferencz u. 7. alatt kiadó. 876

Modern

8 szobás utcai lakás, fürdő és előszobával május 1-től kiadó, Kossuth u ca 40. sz. Bővebbet a há mesternél. 479

Két szobás

utcai garzon lakás iródnak is igen alkalmas március 1-én, esetleg azonnalra kiadó. Deák Ferencz-utca 89. sz. alatt. 1077

6 szobás

uri lakás, melynek két szobája külön bejárattal bír, azonnal vagy május 1-re kiadó Batthyány utca 10 sz. 1093

LAKÁST KERESNEK.

Májusra

3 szoba előszobával, vagy csukott folyosóval, udvari tiszta lakást keresek. Cím a kiadóhivatalban. 1100

VÉTEL ÉS ELADÁS.

A Pesti Hirlap

példányszámait 1912. október 1-től 1913. október 1-ig megvételre keresem. Ajánlatot, a kiadóba kérek. 1212

Legjobb porosz

fütszén nagyban és kicsinyben kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Egy szép

szobatiszta, kifjődött szentbernát-hegyi him, egy fehér spitz him idomítva és szobatiszta és egy sima szőrű foxterrier szuka, kitűnő pedigrével olcsón, helyszülke miatt eladó. Zimmermann János Deák Ferencz u. 10. 1042

3 darab keveset használt

szép gáz- és villanyluster jutányos áron eladó. Megtekinthető Duzsek Ferencz údánál, Deák Ferencz utca (Földes gyógyszer-tárral szemben.) 1095

Koks

(pirszén) nagyban és kicsinyben legolcsóbban kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

KÜLÖNFÉLE.

Egy 5 szobás

lakás azonnalra és egy 4 szobás május 1-re kiadó. Ugyanott egy asztalos műhely 4 gyalupad és alig használt teljes szerzőrámmal jutányos áron eladó. Hasszinger-utca 5. 5766

Ragályos gyermek- betegségek ellen

legjobban megőrizhetjük gyermekeinket, ha azokat naponta többször Hydrogenum peroxidatummal (H²O²) gargarizáljuk. Kitűnő deszinficiens és desodoráns, miért is mint igen erőlyes fertőtlenítőt és rothadást gátlót, mely a száj kellemetlen bűzét megszünteti, a fogakat meglehérti, de főleg mint a kór okozó csírák ellenséget a legmegebben ajánljuk. 500 gram ára 1 korona Földes Kelemen gyógyszer-tára, Hehs Vilmos gyógyszer-tára Arad. 1224

Pormentes faszén

vasútra kapható Roth József Eötvös-utca 8. Telefon 68. 5841

Osak urakat

érdekelhet hogy, megszűnt a fertőzés veszélye, mióta a Philantrop forgalomba került. Ára 1 korona 80 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszer-tára a Szent-Istvánhoz Arad, Batthyány-utca. Összes készítményeink G. Földes Kelemen gyógyszer-tárában is kaphatók. 5189

India fogoseppék

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár: G. Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyszertár laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszer-tárában. 1224

Takszámterez

Bér-autók

Telefonszám
816

2281
Szolgálat: reggel fél 8 órától éjjel 12 óráig
Garage: Deák Ferencz-utca 8. sz.

Válódó angol sport, vadász valamint modern katonatiszti, vasutas és egyéb **sapkákat**

ajánl:
Schäffer Henrik
Aradi Első Sapkakészítő vállalkozás
Arad, Andrássy-tér (Bing-ház)
Telefon 208. szám. 120

Mindenféle főfájást

5 perc alatt

megszüntet

egy eredeti Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél. 4675

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertárában
A R A D, BOROS BÉNI-TÉR.

Legolcsóbb fabeszerezési forrás

a „Hunyadi” Motorfűrész Vállalat

Kossuth-utca 9. alatt. Telefon 658.

hol állandóan elsőrendű száraz és aprított fa kapható azonnali hazaszállítással olomzáros szákokban **100 kilónként 3 vasgás 2 K 80 filléért és 4 vasgás 3 kor** Ugyancsak elvállalunk saját motorgépeinkkel meghívásra leggyorsabb kiszolgálással **fafelfűrészelést és befúvarozást** vasutól legolcsóbb árban. **Üzleteivünk: szolid és figyelmes kiszolgálás.** 1289

Kérjük a cégre ügyelni!

Központi szálló mellett! Központi szálló mellett!

Bodrozsán

uri borbély és fodrász
Andrássy-tér 20. (Fischer-Eliz-palota)

Alapítva 1897. évben. 217

Figyelem!

A Központi szálló mellett van az Aradon eddig még nem létezett világvárosiasan fényesen, minden kényelemmel berendezett elsőrendű uri borbély és fodrász üzlet. Higienikus aegnator vízmelegítővel. Fejmosás melegzuhanyval, villanyszáritó arczőzőlés és villany masszáz.